สมศ

คู่มือ กรอบแนวทางการประกันคุณภาพภายนอก

พ.ศ. ๒๕๖๗ - ๒๕๗๑

ฉบับสถานศึกษาและผู้ประเมินภายนอก

ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

www.ONESQA.or.th

คู่มือ กรอบแนวทางการประกันคุณภาพภายนอก

พ.ศ. ๒๕๖๗ - ๒๕๗๑

ฉบับสถานศึกษาและผู้ประเมินภายนอก

ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจนในการเตรียมความพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาและการประเมินคุณภาพภายนอกของผู้ประเมินภายนอก สมศ. จึงได้จัดทำคู่มือการประกันคุณภาพภายนอก ฉบับสถานศึกษาและผู้ประเมินภายนอก เพื่อให้สถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษา ผู้ประเมินภายนอก และผู้เกี่ยวข้องรับทราบ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการประกันคุณภาพภายนอก

คำนำ

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) เรียกโดยย่อว่า สมศ. ซึ่งจัดตั้งตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ หมวด ๖ ว่าด้วยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มีฐานะเป็นองค์การมหาชน ทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอกและทำการประเมินผลการจัดการศึกษา ที่มิใช่การจัดการอุดมศึกษาซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม หรือกระทรวงอื่น เพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมาย หลักการ และแนวทางการจัดการศึกษาในแต่ละระดับ

สมศ. ได้ดำเนินการประกันคุณภาพภายนอกตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๔ - ๒๕๖๖ โดยประกันคุณภาพภายนอกรอบแรกในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๔ – ๒๕๔๘ รอบสองในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๙ – ๒๕๕๓ รอบสามในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ – ๒๕๕๘ รอบสี่ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓ ตลอดจนประกันคุณภาพภายนอกภายใต้สถานการณ์โควิด ๑๙ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๖๖ และได้มีประกาศคณะกรรมการสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา เรื่อง กรอบแนวทางการประกันคุณภาพภายนอกสถานศึกษาการศึกษาปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และด้านการอาชีวศึกษา เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๖ โดยเป็นการประกาศล่วงหน้าไม่น้อยกว่าหนึ่งปีการศึกษาก่อนการประกันคุณภาพภายนอกสถานศึกษา ประกอบกับประกาศคณะกรรมการสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา เรื่อง กรอบแนวทางการประกันคุณภาพภายนอกสถานศึกษา การศึกษาปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และด้านการอาชีวศึกษา (พ.ศ. ๒๕๖๗ - ๒๕๗๑) (ฉบับปรับปรุงเพิ่มเติม) ประกาศ ณ วันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

ดังนั้น เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจนในการเตรียมความพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาและการประเมินคุณภาพภายนอกของผู้ประเมินภายนอก สมศ. จึงได้จัดทำคู่มือการประกันคุณภาพภายนอก ฉบับสถานศึกษาและผู้ประเมินภายนอก เพื่อให้สถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษา ผู้ประเมินภายนอก และผู้เกี่ยวข้องรับทราบ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการประกันคุณภาพภายนอกต่อไป

สมศ. หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการประกันคุณภาพภายนอกให้เป็นไปตามมาตรฐานก่อให้เกิดคุณค่าและคุณูปการต่อการศึกษาของชาติสืบไป

(ดร.นันทา หงวนตัด)
รักษาการผู้อำนวยการ
สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา
๒๙ มกราคม ๒๕๖๗

สารบัญ

หน้า

บทที่ ๑ การประกันคุณภาพภายนอก

๑.๑ วัตถุประสงค์คู่มือการประกันคุณภาพภายนอก ๕

๑.๒ หลักเกณฑ์การประกันคุณภาพภายนอก ๖

๑.๓ ความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายในกับการประกันคุณภาพภายนอก ๗

บทที่ ๒ คำอธิบายตัวชี้วัดและเกณฑ์การประกันคุณภาพภายนอก

๒.๑ นิยามศัพท์ ๑๑

๒.๒ รายละเอียดตัวชี้วัดและเกณฑ์การประกันคุณภาพภายนอก ๑๒

มาตรฐานที่ ๑ ผลลัพธ์ของการเรียนรู้ ๑๔

มาตรฐานที่ ๒ การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา ๒๒

มาตรฐานที่ ๓ การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ ๔๔

บทที่ ๓ กระบวนการประกันคุณภาพภายนอก

๓.๑ การเก็บรวบรวมข้อมูล ๕๖

๓.๒ ขั้นตอนการประกันคุณภาพภายนอก ๕๘

- ก่อนการตรวจเยี่ยมสถานศึกษา ๕๙
- ระหว่างการตรวจเยี่ยมสถานศึกษา ๖๑
- หลังการตรวจเยี่ยมสถานศึกษา ๖๒

๓.๓ การให้ข้อมูลย้อนกลับในการประกันคุณภาพภายนอก ๖๕

๓.๔ การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ประเมินภายนอก (Monitoring and Appraising Performance of External Assessors) ๗๐

ภาคผนวก

- ภาคผนวก ก รวมกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง ๗๘
- ภาคผนวก ข ตารางแสดงความเชื่อมโยงการประกันคุณภาพการศึกษา ๗๙
- ภาคผนวก ค คณะกรรมการสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา คณะกรรมการพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน และคณะทำงานพัฒนาระบบกรอบแนวทางประกันคุณภาพภายนอก สถานศึกษาการศึกษาปฐมวัย และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภายหลังสถานการณ์ COVID-19) ๘๑
- ภาคผนวก ง คณะผู้จัดทำ ๘๓

บทที่ ๑

การประกันคุณภาพภายนอก

ให้มีการประเมินคุณภาพภายนอก
สถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อย
หนึ่งครั้งในทุกห้าปีนับตั้งแต่
การประเมินครั้งสุดท้าย และ
เสนอผลการประเมินต่อหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

บทที่ ๑
การประกันคุณภาพภายนอก

การประกันคุณภาพภายนอกเป็นการประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. จัดให้บุคคลหรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานให้การรับรองเป็นผู้ดำเนินการแทน เพื่อเป็นการประกันคุณภาพและให้เกิดการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งมีกรอบแนวทางการประกันคุณภาพภายนอกประกอบด้วย หลักเกณฑ์ ตัวชี้วัด และขั้นตอนการประกันคุณภาพภายนอกสถานศึกษา รวมถึงรายละเอียดอื่นที่เกี่ยวข้องและจำเป็นต่อการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายนอกตามที่คณะกรรมการ สมศ. กำหนด เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการประกันคุณภาพภายนอกสถานศึกษา

๑.๑ วัตถุประสงค์คู่มือการประกันคุณภาพภายนอก

คู่มือการประกันคุณภาพภายนอก จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับสถานศึกษาและผู้ประเมินภายนอกในการประเมินคุณภาพภายนอก ทั้งในเรื่องมาตรฐาน ตัวชี้วัด การจัดเก็บข้อมูล เพื่อการประกันคุณภาพภายนอก

๑.๒ หลักเกณฑ์การประกันคุณภาพภายนอก

การประกันคุณภาพภายนอกสถานศึกษา มีหลักเกณฑ์ดังนี้

๑) แนวทางการประกันคุณภาพภายนอก ใช้หลักการประเมินเพื่อพัฒนาคุณภาพซึ่งสอดคล้องกับการประเมินคุณภาพสถานศึกษาตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๙ วรรคสอง “ให้มีการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปีนับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้าย และเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน”

๒) สถานศึกษาที่จะได้รับการประกันคุณภาพภายนอก ต้องเป็นสถานศึกษาที่จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา มีการรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษา เพื่อพิจารณาจัดส่งรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ให้กับ สมศ. และมีการดำเนินการตามหลักเกณฑ์วิธีการที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑

๓) สถานศึกษาที่จะได้รับการประกันคุณภาพภายนอกต้องเป็นสถานศึกษาที่ผ่านการรับรองหลักสูตรจากหน่วยงานต้นสังกัด

๔) การตัดสินผลการประกันคุณภาพภายนอกสถานศึกษาการศึกษาปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และด้านการอาชีวศึกษา ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

เป็นไปตามมาตรฐาน

(ก) กรณีที่สถานศึกษามีผลการดำเนินงานของสถานศึกษาแต่ละมาตรฐานครบถ้วนตามตัวชี้วัดที่กำหนด สามารถตรวจสอบโดยการประเมินจากเอกสารหลักฐานเชิงประจักษ์ ผลการประกันคุณภาพภายนอกถือว่า **“เป็นไปตามมาตรฐาน”**

อยู่ระหว่างการพัฒนา

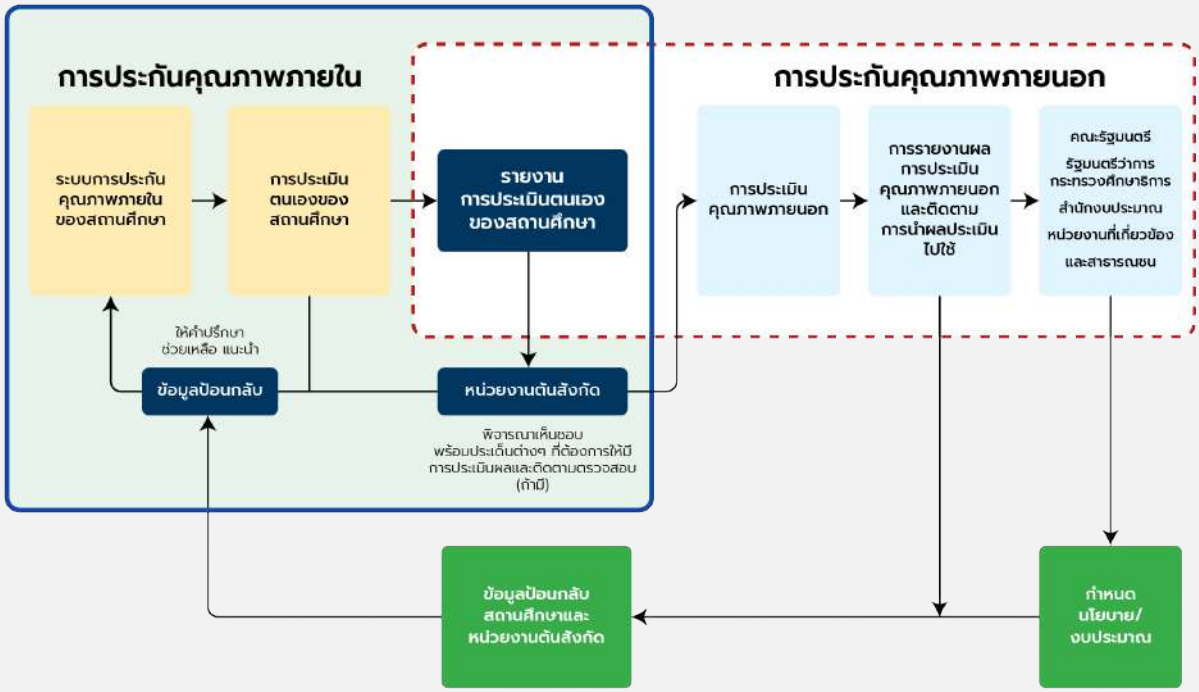
(ข) กรณีที่สถานศึกษาที่มีผลการดำเนินงานของสถานศึกษาแต่ละมาตรฐานยังไม่สามารถดำเนินการตามตัวชี้วัดได้อย่างครบถ้วน หรือไม่มีร่องรอยการดำเนินงานที่ตรวจสอบได้จากหลักฐานเชิงประจักษ์ ผลการประกันคุณภาพภายนอกถือว่า **“อยู่ระหว่างการพัฒนา”**

๑.๓ ความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายในกับการประกันคุณภาพภายนอก

ตามมาตรา ๔๘ ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ระบุว่า ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

ในขณะที่มาตรา ๔๙ ของพระราชบัญญัติฉบับเดียวกันระบุถึงการประเมินคุณภาพภายนอกไว้ว่า ให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา มีฐานะเป็นองค์การมหาชนทำหน้าที่ พัฒนาเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา ประกอบกับข้อ ๓ และข้อ ๔ ของกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่ให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษามีหน้าที่ในการให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ และแนะนำสถานศึกษา เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาจัดส่งรายงานดังกล่าว พร้อมกับประเด็นต่าง ๆ ที่ต้องการให้มีการประเมินผลและการติดตามตรวจสอบซึ่งรวบรวมได้จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับสถานศึกษาแห่งนั้น ให้แก่สำนักงานเพื่อใช้เป็นข้อมูลและแนวทางในการประเมินคุณภาพภายนอก เพื่อให้ สมศ. ดำเนินการประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินและการติดตามตรวจสอบดังกล่าว พร้อมข้อเสนอแนะให้แก่สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น ๆ เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาปกติที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการควบคุมดูแลปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพ มีการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานเพื่อนำไปสู่การพัฒนาปรับปรุงคุณภาพอย่างสม่ำเสมอ ด้วยเหตุนี้ระบบประกันคุณภาพภายในจึงต้องดูแลทั้งปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิตหรือผลลัพธ์ (Output/Outcome) ซึ่งต่างจากการประกันคุณภาพภายนอกที่เน้นการประเมินผลการจัดการศึกษา ดังนั้น ความเชื่อมโยงระหว่างการประกันคุณภาพภายในกับการประกันคุณภาพภายนอกจึงเป็นสิ่งจำเป็น โดยได้เชื่อมโยงให้เห็นจากแผนภาพที่ ๑.๑

แผนภาพที่ ๑.๑ ความเชื่อมโยงระหว่างการประกันคุณภาพภายในกับการประกันคุณภาพภายนอก

จากแผนภาพจะเห็นว่า เมื่อสถานศึกษามีการดำเนินการประกันคุณภาพภายในแล้ว ต้องจัดทำรายงานผลจากการประกันคุณภาพภายในหรือเรียกว่า รายงานการประเมินตนเอง เพื่อนำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่รับผิดชอบกำกับดูแลสถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เอกสารดังกล่าวจะเป็นเอกสารเชื่อมโยงระหว่างการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา การติดตามตรวจสอบโดยต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา และการประกันคุณภาพภายนอกโดย สมศ. ดังนั้น สถานศึกษาจำเป็นต้องจัดทำรายงานการประเมินตนเองที่มีความลุ่มลึก สะท้อนภาพที่แท้จริงของสถานศึกษา

บทที่ ๒

คำอธิบายตัวชี้วัด และเกณฑ์การประกันคุณภาพภายนอก

- **มาตรฐานที่ ๑**
  ผลลัพธ์ของการเรียนรู้
- **มาตรฐานที่ ๒**
  การพัฒนาคุณภาพ
  การบริหารจัดการสถานศึกษา
- **มาตรฐานที่ ๓**
  การพัฒนาคุณภาพ
  การจัดการเรียนรู้

สมศ. ประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาโดยพิจารณาผลการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในที่สถานศึกษาแต่ละแห่งเป็นผู้กำหนด และสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

บทที่ ๒
คำอธิบายตัวชี้วัดและเกณฑ์การประกันคุณภาพภายนอก

สมศ. ประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาโดยพิจารณาผลการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในที่สถานศึกษาแต่ละแห่งเป็นผู้กำหนด และได้รับความเห็นชอบจากหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา มาตรฐานการศึกษาของชาติ และนโยบายหรือจุดเน้นของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล เพื่อสะท้อนคุณภาพของการบริหารจัดการ การจัดการเรียนรู้ และคุณภาพของผู้เรียน เป็นการตรวจสอบเพื่อยืนยันผลและสะท้อนคุณภาพการดำเนินงานของสถานศึกษาตามเป้าหมายที่กำหนด

๒.๑ นิยามศัพท์

การประกันคุณภาพภายนอกสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะไว้ ดังนี้

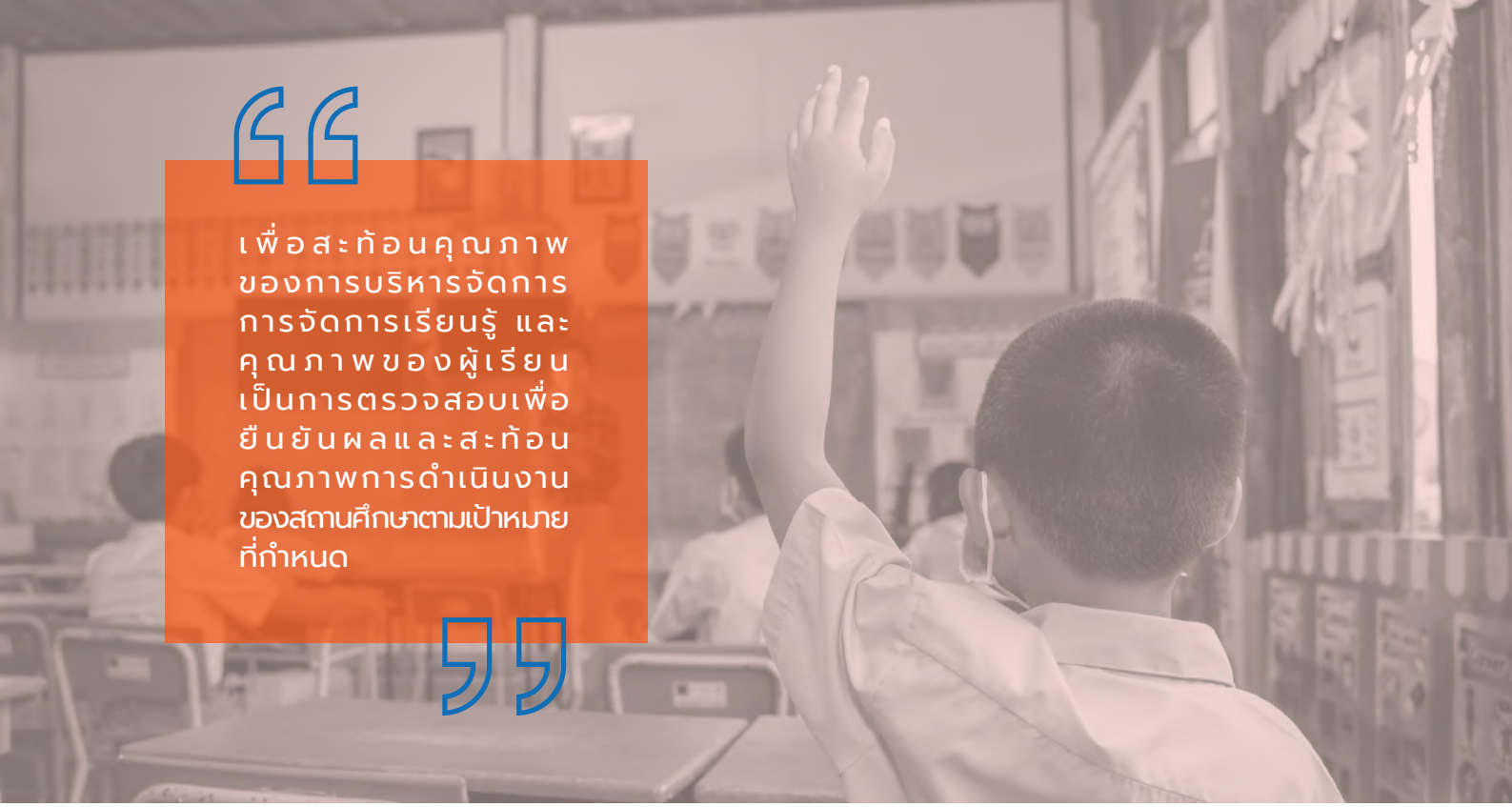
๑ แบบอย่างที่ดี (Best Practice)

หมายถึง วิธีปฏิบัติหรือขั้นตอนการปฏิบัติที่สถานศึกษาประสบความสำเร็จตามเป้าประสงค์ เป็นที่ยอมรับในวงวิชาการหรือวิชาชีพนั้น ๆ หรือเป็นตัวอย่างที่ดี โดยมีแนวทางชัดเจน ให้แก่หน่วยงานภายนอก สามารถนำไปปรับใช้ประโยชน์ และมีร่องรอยหลักฐานการเผยแพร่

๒ การจัดการเรียนรู้

หมายถึง กระบวนการที่ผู้สอนจัดสถานการณ์ ประสบการณ์ หรือกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ โดยผ่านการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาการในทุก ๆ ด้านอย่างเต็มศักยภาพตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่ได้กำหนดไว้ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

ทั้งนี้ คำศัพท์อื่นให้ใช้นิยามความหมายตามระบบการประกันคุณภาพภายใน

> เพื่อสะท้อนคุณภาพของการบริหารจัดการ การจัดการเรียนรู้ และคุณภาพของผู้เรียน เป็นการตรวจสอบเพื่อยืนยันผลและสะท้อนคุณภาพการดำเนินงานของสถานศึกษาตามเป้าหมายที่กำหนด

๒.๒ รายละเอียดตัวชี้วัดและเกณฑ์การประกันคุณภาพภายนอก

กรอบแนวทางการประกันคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มีจำนวน ๓ มาตรฐาน ๑๖ ตัวชี้วัด ประกอบด้วย		
• **มาตรฐานที่ ๑**	ผลลัพธ์ของการเรียนรู้	๓ ตัวชี้วัด
• **มาตรฐานที่ ๒**	การพัฒนาคุณภาพ การบริหารจัดการสถานศึกษา	๑๐ ตัวชี้วัด
• **มาตรฐานที่ ๓**	การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้	๓ ตัวชี้วัด

มาตรฐานที่ ๑

ผลลัพธ์ของการเรียนรู้

มาตรฐานที่ ๑ ผลลัพธ์ของการเรียนรู้

ตัวชี้วัดที่ ๑.๑ ผู้เรียนมีสมรรถนะตามหลักสูตรสถานศึกษา

คำอธิบาย

ผู้เรียนมีสมรรถนะตามหลักสูตรสถานศึกษา สามารถประยุกต์ใช้ทั้งความรู้ ทักษะ และเจตคติ ในการพัฒนาการเรียนรู้ การแก้ปัญหา การปรับตัวให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง และการดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสมตามบริบทสถานศึกษา

เกณฑ์การประเมิน

ระดับ การประเมิน	คำอธิบาย
๕	ผู้เรียนมีสมรรถนะตามหลักสูตรสถานศึกษา ตามรายการพิจารณาระดับ (๓) เป็นไปตามเป้าหมายของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่า ๓ ปี และมีผลการพัฒนาสมรรถนะด้านใดด้านหนึ่งเป็นแบบอย่างที่ดี (Best Practice)
๔	ผู้เรียนมีสมรรถนะตามหลักสูตรสถานศึกษา ตามรายการพิจารณาระดับ (๓) เป็นไปตามเป้าหมายของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่า ๒ ปี
๓	ผู้เรียนมีสมรรถนะตามหลักสูตรสถานศึกษาเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด ดังนี้ • **ความสามารถในการสื่อสาร** สามารถในการรับและส่งสาร ใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์ รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้ง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม • **ความสามารถในการคิด** ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม • **ความสามารถในการแก้ปัญหา** ความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ • **ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต** เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงานและการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม สภาพแวดล้อมและดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสม

ระดับ การประเมิน	คำอธิบาย
๓	• **ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี** ความสามารถในการเลือกและใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้องเหมาะสม และมีคุณธรรม • **สมรรถนะอื่น ๆ ที่สถานศึกษากำหนด** (ถ้ามี)
๒	ผู้เรียนมีสมรรถนะตามหลักสูตรสถานศึกษาตามรายการพิจารณาระดับ (๓) ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด
๑	ไม่สามารถแสดงหลักฐานใด ๆ อย่างชัดเจนที่เชื่อได้ว่าผู้เรียนมีสมรรถนะตามหลักสูตรสถานศึกษาหรือไม่มีการกำหนดเป้าหมาย

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

๑. หลักฐานที่แสดงว่าผู้เรียนมีสมรรถนะตามหลักสูตรสถานศึกษาตามเกณฑ์การพิจารณา เช่น

- ผลการอ่าน การเขียน การสื่อสาร ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ
- ผลการคิดคำนวณและทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์
- ผลการประเมินการคิด หรือผลความสามารถด้านการคิดของผู้เรียนตามตัวชี้วัดมาตรฐานการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา
- ผลการประเมินความสามารถในการใช้เทคโนโลยีตามที่สถานศึกษาดำเนินการ
- ผลการทดสอบระดับชาติ O-NET / NT / RT
- ชิ้นงาน ผลงาน การนำเสนอผลงานของผู้เรียน
- รางวัลต่าง ๆ ของผู้เรียน
- โครงการ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
- หลักฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตามเกณฑ์การพิจารณา (ถ้ามี)
- ร่องรอยหรือหลักฐานของการเป็นแบบอย่างที่ดี (Best Practice)

๒. ผลการสังเกตพฤติกรรมและร่องรอยเชิงประจักษ์ที่แสดงว่าผู้เรียนมีสมรรถนะตามหลักสูตรสถานศึกษาตามเกณฑ์การพิจารณา

๓. ผลการสัมภาษณ์ผู้เรียน ครู ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้านสมรรถนะของผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาตามเกณฑ์การพิจารณา

มาตรฐานที่ ๑ ผลลัพธ์ของการเรียนรู้

ตัวชี้วัดที่ ๑.๒ ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรสถานศึกษา

คำอธิบาย

ผู้เรียนมีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ รวมทั้งมีจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม ให้ความสำคัญต่อการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น สิ่งแวดล้อม ประเพณีวัฒนธรรมไทย ปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความเคารพ และมีความพร้อมใช้ชีวิตในบริบทต่าง ๆ ของการเป็นพลโลก

เกณฑ์การประเมิน

ระดับ การประเมิน	คำอธิบาย
๕	ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรสถานศึกษาตามรายการพิจารณาระดับ (๓) เป็นไปตามเป้าหมายของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่า ๓ ปี และมีผลการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านใดด้านหนึ่งเป็นแบบอย่างที่ดี (Best Practice)
๔	ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรสถานศึกษาตามรายการพิจารณาระดับ (๓) เป็นไปตามเป้าหมายของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่า ๒ ปี
๓	ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรสถานศึกษาเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด ดังนี้ ๑) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒) ซื่อสัตย์สุจริต ๓) มีวินัย ๔) ใฝ่เรียนรู้ ๕) อยู่อย่างพอเพียง ๖) มุ่งมั่นในการทำงาน ๗) รักความเป็นไทย ๘) มีจิตสาธารณะ ๙) คุณลักษณะที่พึงประสงค์อื่น ๆ (ถ้ามี)
๒	ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรสถานศึกษา ตามรายการพิจารณาระดับ (๓) ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด
๑	ไม่สามารถแสดงหลักฐานใด ๆ อย่างชัดเจนที่เชื่อได้ว่าผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรสถานศึกษาหรือไม่มีการกำหนดเป้าหมาย

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

๑. หลักฐานที่แสดงว่าผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรสถานศึกษาตามเกณฑ์การพิจารณา เช่น

- ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรสถานศึกษา
- แฟ้มสะสมผลงานผู้เรียน (Portfolio)
- ผลการประเมินสมรรถนะความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
- ผลการประเมินพฤติกรรมผู้เรียน (SDQ)
- ชิ้นงาน ผลงาน การนำเสนอผลงานของผู้เรียน
- รางวัลต่าง ๆ ของผู้เรียน
- โครงการ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์
- หลักฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตามเกณฑ์การพิจารณา (ถ้ามี)
- ร่องรอยหรือหลักฐานของการเป็นแบบอย่างที่ดี (Best Practice)

๒. ผลการสังเกตพฤติกรรมและร่องรอยเชิงประจักษ์ที่แสดงว่าผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรสถานศึกษา ตามเกณฑ์การพิจารณา

๓. ผลการสัมภาษณ์ผู้เรียน ครู ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรสถานศึกษาตามเกณฑ์การพิจารณา

มาตรฐานที่ ๑ ผลลัพธ์ของการเรียนรู้

ตัวชี้วัดที่ ๑.๓ ผู้เรียนสามารถนำตนเองในการเรียนรู้

คำอธิบาย

ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้ สามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง ผ่านกระบวนการคิด ตามความสนใจ ความถนัด ด้วยวิธีการและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย สามารถประเมินการเรียนรู้ของตนเองได้

เกณฑ์การประเมิน

ระดับ การประเมิน	คำอธิบาย
๕	ผู้เรียนสามารถนำตนเองในการเรียนรู้ ตามรายการพิจารณาระดับ (๓) เป็นไปตามเป้าหมายของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่า ๓ ปี และเป็นแบบอย่างที่ดี (Best Practice)
๔	ผู้เรียนสามารถนำตนเองในการเรียนรู้ ตามรายการพิจารณาระดับ (๓) เป็นไปตามเป้าหมายของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่า ๒ ปี
๓	ผู้เรียนสามารถนำตนเองในการเรียนรู้[๑] เป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด ดังนี้ • ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้ สามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยมีการวางแผน กำหนดวิธีการเรียนรู้ตามความสนใจ ความถนัด ด้วยวิธีการและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย • ผู้เรียนสามารถนำแผนการเรียนรู้สู่การปฏิบัติได้ มีผลงาน ชิ้นงาน เชิงประจักษ์ • ผู้เรียนสามารถประเมินผลความก้าวหน้าการเรียนรู้ และนำไปสู่การพัฒนาตนเองได้
๒	ผู้เรียนไม่สามารถแสดงออกอย่างชัดเจนถึงพฤติกรรมการนำตนเองในการเรียนรู้ ตามรายการพิจารณาระดับ (๓) ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด
๑	ไม่สามารถแสดงหลักฐานใด ๆ อย่างชัดเจนที่เชื่อได้ว่าผู้เรียนสามารถนำตนเองในการเรียนรู้หรือไม่มีการกำหนดเป้าหมาย

[๑] **การนำตนเองในการเรียนรู้** หมายถึง กระบวนการที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง วิเคราะห์ตนเอง คิดริเริ่ม วางแผนการเรียนรู้และนำไปสู่การปฏิบัติ รับผิดชอบต่อตนเอง ประเมินทักษะการเรียนรู้และพัฒนาการของตนเอง โดยมุ่งสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

๑. หลักฐานที่แสดงว่าผู้เรียนสามารถนำตนเองในการเรียนรู้ตามเกณฑ์การพิจารณา เช่น

- แผนการจัดการเรียนรู้และบันทึกผลการจัดการเรียนรู้
- แบบบันทึกพฤติกรรมผู้เรียน
- สมุดรายงานประจำตัวผู้เรียน
- แฟ้มสะสมผลงานการเรียนรู้ของผู้เรียน (Portfolio)
- บันทึกการเข้าใช้ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งในและนอกสถานศึกษา
- ชิ้นงาน ผลงาน การนำเสนอผลงานที่เกิดจากการศึกษาค้นคว้าของผู้เรียน
- โครงการ กิจกรรมที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองหรือการเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น
- หลักฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตามเกณฑ์การพิจารณา (ถ้ามี)
- ร่องรอยหรือหลักฐานของการเป็นแบบอย่างที่ดี (Best Practice)

๒. ผลการสังเกตพฤติกรรมที่แสดงว่าผู้เรียนสามารถนำตนเองในการเรียนรู้ ตามเกณฑ์การพิจารณา

๓. ผลการสัมภาษณ์ผู้เรียน ครู ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้านผู้เรียนสามารถนำตนเองในการเรียนรู้ตามเกณฑ์การพิจารณา

มาตรฐานที่ ๒

การพัฒนาคุณภาพ
การบริหารจัดการสถานศึกษา

มาตรฐานที่ ๒ การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา

ตัวชี้วัดที่ ๒.๑ วิสัยทัศน์ พันธกิจ และค่านิยมของสถานศึกษา

คำอธิบาย

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายทั้งภายในภายนอกมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และค่านิยม[๒] ของสถานศึกษาที่สะท้อนผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา

เกณฑ์การประเมิน

ระดับ การประเมิน	คำอธิบาย
๕	สถานศึกษามีการกำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยม ตามรายการพิจารณาระดับ (๔) และมีการทบทวนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงและเหมาะสมกับสถานการณ์อย่างต่อเนื่อง
๔	สถานศึกษามีการกำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ และค่านิยม ตามรายการพิจารณาระดับ (๓) และเป็นผลจากการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน จุดแข็ง จุดอ่อน อุปสรรคและโอกาสในการพัฒนาอย่างเป็นระบบ
๓	สถานศึกษามีการดำเนินการ ดังนี้ • กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และค่านิยมที่สะท้อนให้เห็นถึงผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อนำไปจัดทำนโยบายและทิศทางการบริหาร • จัดให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายทั้งภายในและภายนอกมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และค่านิยมของสถานศึกษา
๒	สถานศึกษาไม่สามารถดำเนินการตามรายการพิจารณาระดับ (๓) ได้ครบถ้วน
๑	ไม่สามารถแสดงหลักฐานใด ๆ อย่างชัดเจนที่เชื่อได้ว่าสถานศึกษามีการดำเนินการตามตัวชี้วัด

[๒] **ค่านิยม** หมายถึง สิ่งที่สถานศึกษาให้ความสำคัญ หรือถือเป็นจุดเน้นของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษาและผู้เรียนมุ่งมั่นและปฏิบัติให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

๑. หลักฐานที่แสดงว่าสถานศึกษามีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และค่านิยมของสถานศึกษาตามเกณฑ์การพิจารณา เช่น

- แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- แผนปฏิบัติการประจำปี
- มาตรฐานการศึกษาและค่าเป้าหมายของสถานศึกษา
- คำสั่งที่เกี่ยวข้อง
- รายงานการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา
- รายงานการประชุมของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้อง
- โครงการ กิจกรรมที่เกี่ยวข้อง
- หลักฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตามเกณฑ์การพิจารณา (ถ้ามี)

๒. การสังเกตพฤติกรรมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้านวิสัยทัศน์ พันธกิจ และค่านิยมของสถานศึกษาตามเกณฑ์การพิจารณา

๓. ผลการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ผู้เรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้านวิสัยทัศน์ พันธกิจ และค่านิยมของสถานศึกษาตามเกณฑ์การพิจารณา

มาตรฐานที่ ๒ การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา

ตัวชี้วัดที่ ๒.๒ นโยบาย ทิศทาง กลยุทธ์และแผนงานสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจ

คำอธิบาย

สถานศึกษากำหนดนโยบาย ทิศทาง กลยุทธ์และแผนงานที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และค่านิยมของสถานศึกษา มีการบริหารงานอย่างมีส่วนร่วมระหว่างครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง สามารถวัดความสำเร็จได้ มีการประเมินกลยุทธ์การบริหารเพื่อพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยมีการนำผลการประเมินคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอกครั้งก่อนมาเป็นส่วนหนึ่งในการปรับปรุงพัฒนาตามข้อเสนอแนะอย่างเป็นรูปธรรม และรายงานผลการดำเนินงานต่อสาธารณชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

เกณฑ์การประเมิน

ระดับการประเมิน	คำอธิบาย
๕	สถานศึกษากำหนดนโยบาย ทิศทาง กลยุทธ์และแผนงานของสถานศึกษาอย่างมีส่วนร่วมของครู บุคลากรทางการศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ตามรายการพิจารณาระดับ (๔) และเป็นแบบอย่างที่ดี (Best Practice)
๔	สถานศึกษากำหนดนโยบาย ทิศทาง กลยุทธ์และแผนงานของสถานศึกษาอย่างมีส่วนร่วมของครู บุคลากรทางการศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ตามรายการพิจารณาระดับ (๓) และนำผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง
๓	สถานศึกษามีการดำเนินการ ดังนี้ • กำหนดนโยบาย ทิศทางการบริหาร และจัดทำแผนพัฒนา ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และค่านิยมของสถานศึกษา • กำหนดกลยุทธ์และแผนงานของสถานศึกษาที่สามารถวัดความสำเร็จได้ และมีการประเมินอย่างต่อเนื่อง • สื่อสารและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการประจำปีให้ครู บุคลากรทางการศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้รับทราบอย่างทั่วถึง • บริหารงานอย่างมีส่วนร่วมระหว่าง ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง • ประกันคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบที่เชื่อถือได้ โดยเน้นการนำผลการประกันคุณภาพภายในไปใช้ในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
๒	สถานศึกษาไม่สามารถดำเนินการตามรายการพิจารณาระดับ (๓) ได้ครบถ้วน
๑	ไม่สามารถแสดงหลักฐานใด ๆ อย่างชัดเจนที่เชื่อได้ว่าสถานศึกษามีการดำเนินการตามตัวชี้วัด

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

๑. หลักฐานที่แสดงว่าสถานศึกษากำหนดนโยบาย ทิศทาง กลยุทธ์และแผนงานสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจตามเกณฑ์การพิจารณา เช่น

- แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- แผนปฏิบัติการประจำปี
- รายงานการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา
- รายงานการประชุมของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้อง
- โครงการ กิจกรรมที่เกี่ยวข้อง
- หลักฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตามเกณฑ์การพิจารณา (ถ้ามี)
- ร่องรอยหรือหลักฐานของการเป็นแบบอย่างที่ดี (Best Practice)

๒. การสังเกตพฤติกรรมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้านนโยบาย ทิศทาง กลยุทธ์และแผนงานสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจตามเกณฑ์การพิจารณา

๓. ผลการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้านนโยบาย ทิศทาง กลยุทธ์และแผนงานสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจตามเกณฑ์การพิจารณา

มาตรฐานที่ ๒ การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา

ตัวชี้วัดที่ ๒.๓ ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการและบริหารจัดการด้วยหลักธรรมาภิบาล

คำอธิบาย

ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ[๓]ทางวิชาการ มีกระบวนการบริหารจัดการด้วยหลักธรรมาภิบาล สามารถสร้างแรงบันดาลใจและความร่วมมือของครูและบุคลากรทางการศึกษาในการปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ และรับฟังข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย

เกณฑ์การประเมิน

ระดับ การประเมิน	คำอธิบาย
๕	ผู้บริหารมีภาวะผู้นำทางวิชาการและการบริหารจัดการด้วยหลักธรรมาภิบาลตามรายการพิจารณาระดับ (๔) สร้างบรรยากาศสถานศึกษาให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ SLC (School as Learning Community)[๔] มีการจัดการความรู้อย่างได้ผล และเป็นแบบอย่างที่ดี (Best Practice)
๔	ผู้บริหารมีภาวะผู้นำทางวิชาการและการบริหารจัดการด้วยหลักธรรมาภิบาลตามรายการพิจารณาระดับ (๓) และมีการดำเนินการ ดังนี้ • สำรวจความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างน้อยปีละครั้ง และนำมาปรับปรุงแก้ไข • ส่งเสริมให้ครู บุคลากรทางการศึกษาใช้กระบวนการ PLC (Professional Learning Community) ในการพัฒนาตนเองและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ • ติดตามประเมินผลการใช้ PLC (Professional Learning Community) ของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง
๓	ผู้บริหารมีการดำเนินการ ดังนี้ • บริหารจัดการหลักสูตร การสอน สื่อสารแผนงานวิชาการและสร้างบรรยากาศทางวิชาการ • ส่งเสริม กระตุ้น ชี้แนะ ให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาเห็นความสำคัญของการดำเนินงานเพื่อผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ดีของผู้เรียน

[๓] **ภาวะผู้นำ** หมายถึง ความสามารถในการบริหารและการจัดระบบบริหาร การสื่อสารสร้างความเข้าใจ การจูงใจและการพัฒนาวิชาชีพบุคลากรในสถานศึกษา การแก้ปัญหาและการตัดสินใจในการบริหาร นำการเปลี่ยนแปลงคุณภาพสู่สถานศึกษา มุ่งมั่นให้บรรลุผลสำเร็จของวิสัยทัศน์และเป้าประสงค์ของสถานศึกษา

[๔] **SLC (School as Learning Community)** หมายถึง กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของบุคลากรภายในสถานศึกษาที่มุ่งพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยเปิดกว้างให้เกิดการมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียนและผู้ปกครอง ภายใต้บรรยากาศการอยู่ร่วมกันอย่างเคารพ เข้าอกเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของทุกคนอย่างเป็นประชาธิปไตย เพื่อพัฒนาศักยภาพแห่งการเรียนรู้สูงสุดของทั้งครูและผู้เรียน

ระดับ การประเมิน	คำอธิบาย
๓	• ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง • สร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีของครู บุคลากรทางการศึกษาและผู้เกี่ยวข้องเพื่อให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ • บริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อสะท้อนความรับผิดชอบต่อคุณภาพและสวัสดิภาพของผู้เรียน ครอบคลุมทั้ง ๖ หลัก ได้แก่ ๑) หลักนิติธรรม ๒) หลักคุณธรรม ๓) หลักความโปร่งใส ๔) หลักความมีส่วนร่วม ๕) หลักความรับผิดชอบ และ ๖) หลักความคุ้มค่า
๒	ผู้บริหารไม่สามารถดำเนินการตามรายการพิจารณาระดับ (๓) ได้ครบถ้วน
๑	ไม่สามารถแสดงหลักฐานใด ๆ อย่างชัดเจนที่เชื่อได้ว่าผู้บริหารมีการดำเนินการตามตัวชี้วัด

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

๑. หลักฐานที่แสดงว่าผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการและบริหารจัดการด้วยหลักธรรมาภิบาลตามเกณฑ์การพิจารณา เช่น

- แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- แผนปฏิบัติการประจำปี
- ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ (ถ้ามี)
- ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อการบริหารสถานศึกษา
- รายงานการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา
- รายงานการประชุมของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้อง
- โครงการ กิจกรรมที่เกี่ยวข้อง
- หลักฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตามเกณฑ์การพิจารณา (ถ้ามี)
- ร่องรอยหรือหลักฐานของการเป็นแบบอย่างที่ดี (Best Practice)

๒. การสังเกตพฤติกรรมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้านผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการและบริหารจัดการด้วยหลักธรรมาภิบาลตามเกณฑ์การพิจารณา

๓. ผลการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายบริหารแต่ละระดับของสถานศึกษา ครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ด้านผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการและบริหารจัดการด้วยหลักธรรมาภิบาลตามเกณฑ์การพิจารณา

มาตรฐานที่ ๒ การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา

ตัวชี้วัดที่ ๒.๔ แผนงานและการดำเนินงานด้านการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

คำอธิบาย

สถานศึกษาจัดทำแผนงานพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา มีการดำเนินงานตามแผนงานในการพัฒนาความรู้ ทักษะวิชาชีพ การจัดการความเสี่ยง[๕] ความปลอดภัย และการดูแลคุ้มครองผู้เรียนจากการถูกรังแก และถูกคุกคามที่สอดคล้องกับสภาพและบริบทของสถานศึกษา

เกณฑ์การประเมิน

ระดับ การประเมิน	คำอธิบาย
๕	ผู้บริหารจัดทำแผนงานและดำเนินงานด้านการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาตามรายการพิจารณาระดับ (๔) และมีการติดตามผลการพัฒนาที่นำไปสู่การปฏิบัติของครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขอย่างต่อเนื่อง
๔	ผู้บริหารจัดทำแผนงานและดำเนินงานด้านการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาตามรายการพิจารณาระดับ (๓) และมีการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาและมีแผนพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา
๓	ผู้บริหารมีการดำเนินการ ดังนี้ • ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด แต่ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของจำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษา ในแต่ละปีการศึกษา • พัฒนาความรู้ ทักษะให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาชีพหรือหน้าที่การงาน ซึ่งครอบคลุมเรื่องการจัดการความเสี่ยง ความปลอดภัย การดูแล คุ้มครองผู้เรียนจากการถูกรังแก และถูกคุกคาม
๒	ผู้บริหารไม่สามารถดำเนินการตามรายการพิจารณาระดับ (๓) ได้ครบถ้วน
๑	ไม่สามารถแสดงหลักฐานใด ๆ อย่างชัดเจนที่เชื่อได้ว่าผู้บริหารมีการดำเนินการตามตัวชี้วัด

[๕] **การจัดการความเสี่ยง** หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ปัจจัยหรือสถานการณ์ต่าง ๆ ที่อาจจะเป็นสาเหตุทำให้เกิดอันตรายหรือความเสียหายขึ้นได้ หรือคุณภาพการศึกษาด้านผู้เรียนไม่เป็นไปตามที่พึงประสงค์ พร้อมจัดลำดับความเสี่ยง มีการจัดทำแผนหรือระบุกิจกรรมเพื่อป้องกันความเสี่ยง มีการกำกับติดตามและประเมินความเสี่ยงเป็นระยะ เพื่อลดโอกาสที่จะเกิดและความรุนแรงของเหตุการณ์รวมทั้งเป็นข้อมูลเพื่อการวางแผนบริหารจัดการความเสี่ยงในรอบปีถัดไป

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

๑. หลักฐานที่แสดงว่าสถานศึกษามีแผนงานและการดำเนินงานด้านการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาตามเกณฑ์การพิจารณา เช่น

- แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- แผนปฏิบัติการประจำปี
- รายงานการประเมินตนเองของครูและบุคลากร
- แบบบันทึกการปฏิบัติกิจกรรมผ่านกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
- รายงานการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา
- รายงานการประชุมของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้อง
- โครงการ กิจกรรมที่เกี่ยวข้อง
- หลักฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตามเกณฑ์การพิจารณา (ถ้ามี)

๒. ผลการสังเกตพฤติกรรมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้านการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาตามเกณฑ์การพิจารณา

๓. ผลการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายบริหารแต่ละระดับของสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ผู้เรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้านการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาตามเกณฑ์การพิจารณา

มาตรฐานที่ ๒ การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา

ตัวชี้วัดที่ ๒.๕ กระบวนการนิเทศการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบ

คำอธิบาย

สถานศึกษามีการนิเทศและประเมินผลการปฏิบัติงาน นำผลการประเมินการปฏิบัติงานไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ และช่วยเหลือ แนะนำ ส่งเสริมกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างสม่ำเสมอ

เกณฑ์การประเมิน

ระดับ การประเมิน	คำอธิบาย
๕	ผู้บริหารมีกระบวนการนิเทศการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบ ตามรายการพิจารณาระดับ (๔) และเป็นแบบอย่างที่ดี (Best Practice)
๔	ผู้บริหารมีกระบวนการนิเทศการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาตามรายการพิจารณาระดับ (๓) และนำผลการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานมาวิเคราะห์เพื่อวางแผนพัฒนาวิชาชีพอย่างเป็นระบบ
๓	ผู้บริหารมีการดำเนินงาน ดังนี้ • จัดให้มีการนิเทศ ประเมินผลการจัดการเรียนรู้ของครู โดยนำผลไปพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ • จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาและนำผลไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา • มีการช่วยเหลือแนะนำ และส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างสม่ำเสมอ
๒	ผู้บริหารไม่สามารถดำเนินการตามรายการพิจารณาระดับ (๓) ได้ครบถ้วน
๑	ไม่สามารถแสดงหลักฐานใด ๆ อย่างชัดเจนที่เชื่อได้ว่าผู้บริหารมีการดำเนินการตามตัวชี้วัด

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

๑. หลักฐานที่แสดงว่าผู้บริหารสถานศึกษามีกระบวนการนิเทศการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบตามเกณฑ์การพิจารณา เช่น

- แผนปฏิบัติการประจำปี
- รายงาน/แบบบันทึกการนิเทศภายใน
- รายงานการประชุมที่เกี่ยวข้อง
- ระบบข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับเกณฑ์การพิจารณาการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา
- โครงการ กิจกรรมที่เกี่ยวข้อง
- หลักฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตามเกณฑ์การพิจารณา (ถ้ามี)
- ร่องรอยหรือหลักฐานของการเป็นแบบอย่างที่ดี (Best Practice)

๒. ผลการสังเกตพฤติกรรมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้านกระบวนการนิเทศการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบตามเกณฑ์การพิจารณา

๓. ผลการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายบริหารแต่ละระดับของสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ผู้เรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้านกระบวนการนิเทศการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบตามเกณฑ์การพิจารณา

มาตรฐานที่ ๒ การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา

ตัวชี้วัดที่ ๒.๖ การใช้สื่อ อุปกรณ์ ระบบเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษา

คำอธิบาย

สถานศึกษามีระบบเทคโนโลยีที่สนับสนุนการจัดการศึกษา มีการใช้สื่อ อุปกรณ์ที่เหมาะสมต่อการจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมการพัฒนาตนเองของครูและบุคลากรทางการศึกษา มีการประเมินผลการใช้ระบบเทคโนโลยี สื่อ อุปกรณ์และปรับปรุงพัฒนาอย่างเหมาะสมกับผู้เรียนและบริบทของสถานศึกษา

เกณฑ์การประเมิน

ระดับ การประเมิน	คำอธิบาย
๕	สถานศึกษามีสื่อ อุปกรณ์ ระบบเทคโนโลยี เพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาตามรายการพิจารณาระดับ (๔) มีแผนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
๔	สถานศึกษามีสื่อ อุปกรณ์ ระบบเทคโนโลยี เพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาตามรายการพิจารณาระดับ (๓) ตรวจสอบและประเมินการใช้งานระบบเทคโนโลยี สื่อ อุปกรณ์เพื่อการปรับปรุงพัฒนา
๓	สถานศึกษามีการดำเนินการ ดังนี้ • มีระบบและอุปกรณ์เทคโนโลยีในการสนับสนุนการจัดการศึกษาที่เพียงพอตามบริบทสถานศึกษา • ส่งเสริมการพัฒนาตนเองของครู บุคลากรทางการศึกษาและผู้เรียน ให้ใช้สื่อ อุปกรณ์อย่างเหมาะสมต่อการจัดการเรียนรู้
๒	สถานศึกษาไม่สามารถดำเนินการตามรายการพิจารณาระดับ (๓) ได้ครบถ้วน
๑	ไม่สามารถแสดงหลักฐานใด ๆ อย่างชัดเจนที่เชื่อได้ว่าสถานศึกษามีการดำเนินการตามตัวชี้วัด

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

๑. หลักฐานที่แสดงว่าสถานศึกษามีการใช้สื่อ อุปกรณ์ ระบบเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาตามเกณฑ์การพิจารณา เช่น

- แผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา
- แผนการจัดการเรียนรู้
- ผลงาน สื่อ ที่ครูผลิตขึ้นเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
- รายงานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
- บันทึกการใช้สื่อ อุปกรณ์ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
- ทะเบียนสื่อ แหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษา
- ทะเบียนครุภัณฑ์เกี่ยวกับสื่ออุปกรณ์ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
- โครงการ กิจกรรมที่เกี่ยวข้อง
- หลักฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตามเกณฑ์การพิจารณา (ถ้ามี)

๒. ผลการสังเกตพฤติกรรมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้านการใช้สื่อ อุปกรณ์ ระบบเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาตามเกณฑ์การพิจารณา

๓. ผลการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบระบบเทคโนโลยีและสารสนเทศของสถานศึกษา ผู้ปกครอง ผู้เรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้านการใช้สื่อ อุปกรณ์ ระบบเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาตามเกณฑ์การพิจารณา

มาตรฐานที่ ๒ การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา

ตัวชี้วัดที่ ๒.๗ การจัดสภาพแวดล้อม อาคารสถานที่ ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ

คำอธิบาย

สถานศึกษามีอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม พื้นที่สำหรับทำกิจกรรมการเรียนรู้ สิ่งอำนวยความสะดวกที่เพียงพอ ปลอดภัย ถูกสุขลักษณะ เหมาะสมต่อการจัดการเรียนรู้และสนับสนุนการพัฒนาตนเองของผู้เรียน มีแผนการบำรุงรักษาอาคารสถานที่ มีมาตรการรักษาความปลอดภัย[๖] ที่ตรวจสอบได้ มีการประเมินความเสี่ยงตามบริบทสถานศึกษา ซักซ้อมขั้นตอนในการรักษาความปลอดภัยและปรับปรุงมาตรการการดำเนินงานทุกด้าน

เกณฑ์การประเมิน

ระดับ การประเมิน	คำอธิบาย
๕	สถานศึกษามีอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะตามรายการพิจารณาระดับ (๔) และเป็นแบบอย่างที่ดี (Best Practice)
๔	สถานศึกษามีอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะตามรายการพิจารณาระดับ (๓) และมีแผนการบำรุงรักษาอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม มีการประเมินความเสี่ยงตามบริบทสถานศึกษาและมาตรการป้องกันความเสี่ยงทุกด้านอย่างเป็นระบบ
๓	สถานศึกษามีการดำเนินการ ดังนี้ • มีอาคารสถานที่ พื้นที่สำหรับทำกิจกรรมการเรียนรู้ สภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เพียงพอต่อผู้เรียน ปลอดภัย ถูกสุขลักษณะ เหมาะสมต่อการจัดการเรียนรู้และสนับสนุนการพัฒนาตนเองของผู้เรียน • มีการบำรุงรักษา มีมาตรการด้านความปลอดภัยของอาคารสถานที่ พื้นที่สำหรับทำกิจกรรมการเรียนรู้ สภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวก และมีการปรับปรุงการดำเนินงานตามแผนทุกด้าน • มีมาตรการรักษาความปลอดภัยอย่างเป็นระบบ
๒	สถานศึกษาไม่สามารถดำเนินการตามรายการพิจารณาระดับ (๓) ได้ครบถ้วน
๑	ไม่สามารถแสดงหลักฐานใด ๆ อย่างชัดเจนที่เชื่อได้ว่าสถานศึกษามีการดำเนินการตามตัวชี้วัด

[๖] **มาตรการรักษาความปลอดภัย** หมายถึง กระบวนการดำเนินงานของสถานศึกษาที่มีการตรวจสอบ ประเมินสภาพแวดล้อม อาคาร ห้องเรียน สนามเด็กเล่น พื้นที่บริการต่าง ๆ มีแผนและระบบรักษาความปลอดภัยหรือซักซ้อมผู้เกี่ยวข้องเพื่อให้สถานศึกษา มีความปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ (safety and healthy) อยู่เสมอ

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

๑. หลักฐานที่แสดงว่าสถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อม อาคารสถานที่ ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะตามเกณฑ์การพิจารณา เช่น

- บันทึกการใช้แหล่งเรียนรู้ เช่น การใช้ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ เป็นต้น
- แผนงาน มาตรการรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษา
- รายงานการของบประมาณปรับปรุงอาคารสถานที่
- รายงานการซ่อมบำรุงพื้นที่สำหรับทำกิจกรรมการเรียนรู้ อุปกรณ์ อาคารสถานที่
- แหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกห้องเรียน
- โครงการ กิจกรรมที่เกี่ยวข้อง
- หลักฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตามเกณฑ์การพิจารณา (ถ้ามี)
- ร่องรอยหรือหลักฐานของการเป็นแบบอย่างที่ดี (Best Practice)

๒. ผลการสังเกตพฤติกรรมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้านการจัดสภาพแวดล้อม อาคารสถานที่ ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะตามเกณฑ์การพิจารณา

๓. ผลการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ผู้เรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักการ แม่บ้าน พนักงานขับรถรับส่งนักเรียน พนักงานรักษาความปลอดภัย และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้านการจัดสภาพแวดล้อม อาคารสถานที่ ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะตามเกณฑ์การพิจารณา

มาตรฐานที่ ๒ การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา

ตัวชี้วัดที่ ๒.๘ สวัสดิการ สวัสดิภาพ แนวทางการป้องกันโรค อุบัติภัย ภัยพิบัติ

คำอธิบาย

สถานศึกษามีการจัดสวัสดิการ โภชนาการที่ดี มีสถานที่รับประทานอาหาร ห้องน้ำถูกสุขลักษณะ จัดสวัสดิภาพสำหรับผู้เรียน ตรวจ ติดตามเฝ้าระวังสุขภาพ มีแนวทางป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรค ติดตามเฝ้าระวังป้องกันการเกิดอุบัติภัย มีการซักซ้อมขั้นตอนในการรักษาความปลอดภัยด้านภัยพิบัติร่วมกับผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีการปรับปรุงพัฒนาแนวทางการดำเนินการทุกด้าน

เกณฑ์การประเมิน

ระดับ การประเมิน	คำอธิบาย
๕	สถานศึกษามีการจัดสวัสดิการ สวัสดิภาพของผู้เรียน มีแนวทางการป้องกันโรค อุบัติภัย ภัยพิบัติ ตามรายการพิจารณาระดับ (๔) และมีการประเมินความเสี่ยงและมาตรการป้องกันตามบริบทของสถานศึกษา
๔	สถานศึกษามีการจัดสวัสดิการ สวัสดิภาพของผู้เรียน มีแนวทางการป้องกันโรค อุบัติภัย ภัยพิบัติตามรายการพิจารณาระดับ (๓) และมีการซักซ้อมขั้นตอนในการรักษาความปลอดภัย มีการปรับปรุงพัฒนาแนวทางการดำเนินการทุกด้านอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
๓	สถานศึกษามีการดำเนินการ ดังนี้ • มีการจัดการโภชนาการที่ดี น้ำดื่มน้ำใช้ที่สะอาด สถานที่รับประทานอาหาร ห้องน้ำ ห้องส้วม ที่ถูกสุขลักษณะอย่างเพียงพอ • มีห้องหรือมุมปฐมพยาบาล ยาเวชภัณฑ์และอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับการปฐมพยาบาล • มีบริการตรวจสุขภาพร่างกายประจำปี มีการป้องกันความเจ็บป่วยของผู้เรียน และจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง • มีแนวทางป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรค มีการติดตามเฝ้าระวังป้องกันการเกิดอุบัติภัย ภัยพิบัติ โดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง • มีมาตรการรักษาความปลอดภัยตามบริบทของสถานศึกษาหรือตามนโยบายที่ต้นสังกัดกำหนด ที่ตรวจสอบได้
๒	สถานศึกษาไม่สามารถดำเนินการตามรายการพิจารณาระดับ (๓) ได้ครบถ้วน
๑	ไม่สามารถแสดงหลักฐานใด ๆ อย่างชัดเจน ที่เชื่อได้ว่าสถานศึกษามีการดำเนินการตามตัวชี้วัด

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

๑. หลักฐานที่แสดงว่าสถานศึกษามีการจัดสวัสดิการ สวัสดิภาพของผู้เรียน มีแนวทางการป้องกันโรค อุบัติภัย ภัยพิบัติ ตามเกณฑ์การพิจารณา เช่น

- แผนปฏิบัติการประจำปี
- แผนงาน มาตรการรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษา
- รายงานการประชุมด้านสวัสดิการ สวัสดิภาพ แนวทางการป้องกันโรค อุบัติภัย ภัยพิบัติ
- ระบบข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับด้านสวัสดิการ สวัสดิภาพ แนวทางการป้องกันโรค อุบัติภัย ภัยพิบัติ
- การจัดสรรทรัพยากรสนับสนุนด้านสวัสดิการ สวัสดิภาพ แนวทางการป้องกันโรค อุบัติภัย ภัยพิบัติ
- การประสานหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการป้องกันโรค อุบัติภัย ภัยพิบัติ
- โครงการ กิจกรรมที่เกี่ยวข้อง
- หลักฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตามเกณฑ์การพิจารณา (ถ้ามี)

๒. ผลการสังเกตพฤติกรรมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้านสวัสดิการ สวัสดิภาพ แนวทางการป้องกันโรค อุบัติภัย ภัยพิบัติตามเกณฑ์การพิจารณา

๓. ผลการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายบริหารแต่ละระดับของสถานศึกษา ครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้านสวัสดิการ สวัสดิภาพ แนวทางการป้องกันโรค อุบัติภัย ภัยพิบัติตามเกณฑ์การพิจารณา

มาตรฐานที่ ๒ การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา

ตัวชี้วัดที่ ๒.๙ ระบบและกระบวนการช่วยเหลือผู้เรียน

คำอธิบาย

สถานศึกษามีระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ได้แก่ การรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองผู้เรียน การส่งเสริมผู้เรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา การส่งต่อผู้เรียนกรณีที่มีความจำเป็น

เกณฑ์การประเมิน

ระดับ การประเมิน	คำอธิบาย
๕	สถานศึกษามีระบบและกระบวนการช่วยเหลือผู้เรียนตามรายการพิจารณาระดับ (๔) และเป็นแบบอย่างที่ดี (Best Practice)
๔	สถานศึกษามีระบบและกระบวนการช่วยเหลือผู้เรียนตามรายการพิจารณาระดับ (๓) และนำผลที่ได้จากระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนมาวิเคราะห์เพื่อดำเนินการช่วยเหลือผู้เรียนแต่ละประเภทหรือผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็น
๓	สถานศึกษามีการดำเนินการตามระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ดังนี้ • การรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีข้อมูลสารสนเทศที่เป็นปัจจุบัน • การคัดกรองผู้เรียน มีการประเมินความเสี่ยง มีการคัดกรองเบื้องต้น[๗] อย่างเป็นระบบเพื่อช่วยเหลือ • การส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับโอกาสในการพัฒนาตามความถนัดและความสนใจของตนเอง • มีระบบให้คำปรึกษาแนะแนวตามความต้องการ และความสนใจของผู้เรียน • การป้องกันและแก้ไขปัญหาของผู้เรียนทุกคนอย่างทั่วถึง • มีกระบวนการส่งต่อผู้เรียนกรณีที่มีความจำเป็น
๒	สถานศึกษาไม่สามารถดำเนินการตามรายการพิจารณาระดับ (๓) ได้ครบถ้วน
๑	ไม่สามารถแสดงหลักฐานใด ๆ อย่างชัดเจนที่เชื่อได้ว่าสถานศึกษามีการดำเนินการตามตัวชี้วัด

[๗] **การคัดกรองเบื้องต้น** หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ในการป้องกัน เฝ้าระวังหรือแก้ไขพฤติกรรมผู้เรียน โดยมีการบันทึกข้อมูลพฤติกรรมของผู้เรียน ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด และมีการดำเนินการช่วยเหลือตามขั้นตอนเพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างมีคุณภาพ

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

๑. หลักฐานที่แสดงว่าสถานศึกษามีระบบและกระบวนการช่วยเหลือผู้เรียนตามเกณฑ์การพิจารณา เช่น

- แผนปฏิบัติการประจำปี
- รายงานระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน
- ระบบข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน
- การจัดสรรทรัพยากรสนับสนุนกระบวนการช่วยเหลือผู้เรียน
- โครงการ กิจกรรมที่เกี่ยวข้อง
- หลักฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตามเกณฑ์การพิจารณา (ถ้ามี)
- ร่องรอยหรือหลักฐานของการเป็นแบบอย่างที่ดี (Best Practice)

๒. ผลการสังเกตพฤติกรรมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้านระบบและกระบวนการช่วยเหลือผู้เรียนตามเกณฑ์การพิจารณา

๓. ผลการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายบริหารแต่ละระดับของสถานศึกษา ครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้านระบบและกระบวนการช่วยเหลือผู้เรียนตามเกณฑ์การพิจารณา

มาตรฐานที่ ๒ การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา

ตัวชี้วัดที่ ๒.๑๐ การเสริมสร้างเครือข่ายผู้ปกครอง องค์กร และชุมชน เพื่อความร่วมมือในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียน

คำอธิบาย

สถานศึกษามีฐานข้อมูล มีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานภายนอก สื่อสารให้ความรู้ สร้างความเข้าใจ เกี่ยวกับการศึกษาและการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน โดยการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสม มีการสร้างเครือข่ายสนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การดำเนินการร่วมกัน เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา

เกณฑ์การประเมิน

ระดับ การประเมิน	คำอธิบาย
๕	สถานศึกษาเสริมสร้างเครือข่ายผู้ปกครอง องค์กร และชุมชน เพื่อความร่วมมือในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนตามรายการพิจารณาระดับ (๓) อย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่า ๓ ปีและเป็นแบบอย่างที่ดี (Best Practice)
๔	สถานศึกษาเสริมสร้างเครือข่ายผู้ปกครอง องค์กร และชุมชน เพื่อความร่วมมือในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนตามรายการพิจารณาระดับ (๓) อย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่า ๒ ปี
๓	สถานศึกษามีการดำเนินการ ดังนี้ • การให้ความรู้ สร้างความเข้าใจ เกี่ยวกับการศึกษาและการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน โดยการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ในการส่งเสริมการเรียนรู้ที่เหมาะสม • มีการสร้างเครือข่าย สร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานภายนอก ในรูปแบบที่หลากหลาย • มีฐานข้อมูลที่ปลอดภัยและคำนึงถึงการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (Personal Data Protection Act : PDPA)
๒	สถานศึกษาไม่สามารถดำเนินการตามรายการพิจารณาระดับ (๓) ได้ครบถ้วน
๑	ไม่สามารถแสดงหลักฐานใด ๆ อย่างชัดเจนที่เชื่อได้ว่าสถานศึกษามีการดำเนินการตามตัวชี้วัด

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

๑. หลักฐานที่แสดงว่าสถานศึกษามีการเสริมสร้างเครือข่ายผู้ปกครอง องค์กร และชุมชน เพื่อความร่วมมือในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนตามเกณฑ์การพิจารณา เช่น

- แผนปฏิบัติการประจำปี
- รายงานการประชุมของคณะกรรมการสถานศึกษา
- รายงานการประชุมที่เกี่ยวข้องของสถานศึกษา
- รายงานผลการประเมินความพึงพอใจ
- ระบบข้อมูลสารสนเทศเครือข่ายเพื่อความร่วมมือในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียน
- โครงการ กิจกรรมที่เกี่ยวข้อง
- หลักฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตามเกณฑ์การพิจารณา (ถ้ามี)
- ร่องรอยหรือหลักฐานของการเป็นแบบอย่างที่ดี (Best Practice)

๒. ผลการสังเกตพฤติกรรมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้านการเสริมสร้างเครือข่ายผู้ปกครอง องค์กร และชุมชน เพื่อความร่วมมือในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนตามเกณฑ์การพิจารณา

๓. ผลการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายบริหารแต่ละระดับของสถานศึกษา ครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้านการเสริมสร้างเครือข่ายผู้ปกครอง องค์กร และชุมชน เพื่อความร่วมมือในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนตามเกณฑ์การพิจารณา

มาตรฐานที่ ๓

การพัฒนาคุณภาพ
การจัดการเรียนรู้

มาตรฐานที่ ๓ การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้

ตัวชี้วัดที่ ๓.๑ การออกแบบหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างสมรรถนะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์

คำอธิบาย

สถานศึกษาออกแบบหลักสูตรสถานศึกษาและแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานตามบริบทสถานศึกษาและท้องถิ่น โดยการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ความสนใจและความต้องการของผู้เรียน เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ รวมทั้งมีการประเมินเพื่อปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นปัจจุบัน

เกณฑ์การประเมิน

ระดับ การประเมิน	คำอธิบาย
๕	สถานศึกษามีหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างสมรรถนะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามรายการพิจารณาระดับ (๔) มีการติดตามผลผู้จบหลักสูตร (Outcomes) เพื่อนำมาใช้พัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาและเป็นแบบอย่างที่ดี (Best Practice)
๔	สถานศึกษามีหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างสมรรถนะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามรายการพิจารณาระดับ (๓) และมีการนำผลประเมินการใช้หลักสูตรมาปรับปรุงหลักสูตรให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง
๓	สถานศึกษามีการดำเนินการ ดังนี้ • มีหลักสูตรสถานศึกษาและแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการบันทึกหลังการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน • มีหลักสูตรสถานศึกษาและแผนการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างสมรรถนะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ • มีการประเมินผลการใช้หลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
๒	สถานศึกษาไม่สามารถดำเนินการตามรายการพิจารณาระดับ (๓) ได้ครบถ้วน
๑	ไม่สามารถแสดงหลักฐานใด ๆ อย่างชัดเจนที่เชื่อได้ว่าสถานศึกษามีการดำเนินการตามตัวชี้วัด

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

๑. หลักฐานที่แสดงว่าสถานศึกษามีการออกแบบหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างสมรรถนะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามเกณฑ์การพิจารณา เช่น

- หลักสูตรสถานศึกษา
- แผนการจัดการเรียนรู้และบันทึกอื่นที่เกี่ยวข้อง
- แบบประเมินหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้
- รายงานการประชุมของคณะกรรมการสถานศึกษา
- รายงานการประชุมที่เกี่ยวข้องของสถานศึกษา
- ระบบสารสนเทศในการติดตามผลผู้จบหลักสูตร
- โครงการ กิจกรรมที่เกี่ยวข้อง
- หลักฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตามเกณฑ์การพิจารณา (ถ้ามี)
- ร่องรอยหรือหลักฐานของการเป็นแบบอย่างที่ดี (Best Practice)

๒. ผลการสังเกตพฤติกรรมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้านการออกแบบหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างสมรรถนะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามเกณฑ์การพิจารณา

๓. ผลการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายบริหารแต่ละระดับของสถานศึกษา ครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ที่เกี่ยวข้องด้านการออกแบบหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างสมรรถนะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามเกณฑ์การพิจารณา

มาตรฐานที่ ๓ การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้

ตัวชี้วัดที่ ๓.๒ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เสริมสร้างสมรรถนะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์

คำอธิบาย

ครูจัดการเรียนรู้เสริมสร้างสมรรถนะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ จัดกิจกรรมบูรณาการส่งเสริมเจตคติที่ดีตามความต้องการ ความถนัดและความสนใจของผู้เรียน โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่คำนึงถึงการมีส่วนร่วมและมีปฏิสัมพันธ์ของผู้เรียน ผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

เกณฑ์การประเมิน

ระดับ การประเมิน	คำอธิบาย
๕	ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เสริมสร้างสมรรถนะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามรายการพิจารณาระดับ (๔) และเป็นแบบอย่างที่ดี (Best Practice)
๔	ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เสริมสร้างสมรรถนะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามรายการพิจารณาระดับ (๓) และนำผลประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไปพัฒนาการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง
๓	ครูมีการดำเนินการโดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของผู้เรียน ผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ดังนี้ • มีการจัดการเรียนรู้เสริมสร้างสมรรถนะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ • มีการจัดกิจกรรมบูรณาการส่งเสริมเจตคติที่ดีตามความต้องการ ความถนัดและความสนใจของผู้เรียน สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน • มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำตนเองในการเรียนรู้
๒	ครูไม่สามารถดำเนินการตามรายการพิจารณาระดับ (๓) ได้ครบถ้วน
๑	ไม่สามารถแสดงหลักฐานใด ๆ อย่างชัดเจนที่เชื่อได้ว่าครูมีการดำเนินการตามตัวชี้วัด

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

๑. หลักฐานที่แสดงว่าครูมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เสริมสร้างสมรรถนะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามเกณฑ์การพิจารณา เช่น

- หลักสูตรของสถานศึกษา
- แผนการจัดการเรียนรู้และบันทึกอื่นที่เกี่ยวข้อง
- สรุปผลการประเมินสมรรถนะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์
- ระบบข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน
- โครงการ กิจกรรมที่เกี่ยวข้อง
- หลักฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตามเกณฑ์การพิจารณา (ถ้ามี)
- ร่องรอยหรือหลักฐานของการเป็นแบบอย่างที่ดี (Best Practice)

๒. ผลการสังเกตพฤติกรรมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เสริมสร้างสมรรถนะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามเกณฑ์การพิจารณา

๓. ผลการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายบริหารแต่ละระดับของสถานศึกษา ครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เสริมสร้างสมรรถนะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามเกณฑ์การพิจารณา

มาตรฐานที่ ๓ การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้

ตัวชี้วัดที่ ๓.๓ ครูวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

คำอธิบาย

ครูมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลายอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยการมีส่วนร่วมของผู้เรียน ผู้ปกครองเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ มีระบบสารสนเทศเพื่อกำกับติดตามวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนรายบุคคล ให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองและนำผลการประเมินมาเป็นข้อมูลในการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนอย่างเหมาะสมเป็นรายบุคคล และรายงานผลการเรียนรู้ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

เกณฑ์การประเมิน

ระดับ การประเมิน	คำอธิบาย
๕	ครูวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ตามรายการพิจารณาระดับ (๔) มีระบบการส่งต่อ ติดตามผลการเรียนรู้ของผู้เรียน อย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่า ๓ ปี และเป็นแบบอย่างที่ดี (Best Practice)
๔	ครูวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ตามรายการพิจารณาระดับ (๓) มีฐานข้อมูลผลการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เป็นปัจจุบัน พร้อมใช้งาน และจัดทำรายงานผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง
๓	ครูมีการดำเนินการ ดังนี้ • วัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย โดยการมีส่วนร่วมของผู้เรียน ผู้ปกครองเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ • มีระบบสารสนเทศเพื่อติดตามวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนรายบุคคลและให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อให้ผู้เรียนนำไปพัฒนาตนเอง • การนำผลการประเมินมาเป็นข้อมูลในการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนอย่างเหมาะสมเป็นรายบุคคล และรายงานผลการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ
๒	ครูไม่สามารถดำเนินการตามรายการพิจารณาระดับ (๓) ได้ครบถ้วน
๑	ไม่สามารถแสดงหลักฐานใด ๆ อย่างชัดเจนที่เชื่อได้ว่าครูมีการดำเนินการตามตัวชี้วัด

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

๑. หลักฐานที่แสดงว่าครูวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน อย่างเป็นระบบและต่อเนื่องตามเกณฑ์การพิจารณา เช่น

- แผนการจัดการเรียนรู้และบันทึกหลังการสอน
- แบบบันทึกกิจกรรมผู้เรียน
- แบบแสดงผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน
- ระบบข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน
- เครื่องมือวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้
- ระบบการส่งต่อและติดตามผลการเรียนรู้ของผู้เรียน
- โครงการ กิจกรรมที่เกี่ยวข้อง
- หลักฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตามเกณฑ์การพิจารณา (ถ้ามี)
- ร่องรอยหรือหลักฐานของการเป็นแบบอย่างที่ดี (Best Practice)

๒. ผลการสังเกตพฤติกรรมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้านครูวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องตามเกณฑ์การพิจารณา

๓. ผลการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายบริหารแต่ละระดับของสถานศึกษา ครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้านครูวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน อย่างเป็นระบบและต่อเนื่องตามเกณฑ์การพิจารณา

ผู้ประเมินภายนอกต้องตรวจสอบและค้นหาร่องรอย หลักฐาน เพื่อยืนยันการปฏิบัติงานของสถานศึกษาตามสภาพจริง ซึ่งสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องต้องให้ข้อมูลแก่ผู้ประเมินภายนอกตามความเป็นจริงและเป็นปัจจุบัน **ไม่ต้องจัดทำเอกสารหลักฐานขึ้นใหม่เพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก**

บทที่ ๓

กระบวนการประกันคุณภาพภายนอก

- การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ขั้นตอนการประกันคุณภาพภายนอก
    - **ก่อน**การตรวจเยี่ยมสถานศึกษา
    - **ระหว่าง**การตรวจเยี่ยมสถานศึกษา
    - **หลัง**การตรวจเยี่ยมสถานศึกษา
- การให้ข้อมูลย้อนกลับในการประกันคุณภาพภายนอก
- การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ประเมินภายนอก

การเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นขั้นตอนสำคัญสำหรับการประกันคุณภาพภายนอก เนื่องจากผู้ประเมินภายนอกต้องตรวจสอบและค้นหาร่องรอย หลักฐาน เพื่อยืนยันการปฏิบัติงานของสถานศึกษา

บทที่ ๓
กระบวนการประกันคุณภาพภายนอก

ในการรวบรวมข้อมูลระหว่างตรวจเยี่ยม สถานศึกษาและผู้ประเมินภายนอกต้องให้ความสำคัญในสิ่งต่อไปนี้

๑ การเก็บรวบรวมข้อมูลนั้นเป็นการประสานความร่วมมือ และความช่วยเหลือกันของคณะผู้ประเมินภายนอกและสถานศึกษา ซึ่งต้องพยายามให้มีการสื่อสาร ทำความเข้าใจและร่วมมือประสานงานกันอย่างดีตลอดเวลา

๒ การเก็บรวบรวมข้อมูลนั้นไม่ใช่การตรวจสอบเพื่อจับผิด แต่เพื่อยืนยันสภาพจริง

๓ การตรวจเยี่ยมห้องเรียนเป็นการสังเกตบรรยากาศในภาพรวมของสถานศึกษา มิใช่การสังเกตการปฏิบัติงานรายบุคคล

๔ การรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ จะเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้านโดยไม่มองข้ามบางสิ่งบางอย่าง

๕ การประเมินคุณภาพภายนอกต้องคำนึงถึงความเที่ยงตรงและหลักฐานที่ถูกต้องเชื่อถือได้ โดยผู้ประเมินภายนอกต้องไม่ใช้ความรู้สึกส่วนตนในการตัดสินผล

๖ สถานศึกษาและผู้ประเมินภายนอกต้องตรวจสอบความถูกต้องและความเป็นปัจจุบันของข้อมูลอยู่เสมอ

๓.๑ การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นขั้นตอนสำคัญสำหรับการประกันคุณภาพภายนอก เนื่องจากผู้ประเมินภายนอกต้องตรวจสอบและค้นหาร่องรอย หลักฐานเพื่อยืนยันการปฏิบัติงานของสถานศึกษาตามสภาพจริง ซึ่งสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องต้องให้ข้อมูลแก่ผู้ประเมินภายนอกตามความเป็นจริงและเป็นปัจจุบันไม่ต้องจัดทำเอกสารหลักฐานขึ้นใหม่เพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก ซึ่งการเก็บรวบรวมข้อมูลสามารถทำได้หลายวิธี แต่วิธีที่เหมาะสมที่ สมศ. นำเสนอสำหรับเก็บข้อมูล ประกอบด้วยการเก็บข้อมูล ๓ วิธีหลัก คือ

๑ การศึกษาจากเอกสาร แหล่งข้อมูลเอกสาร

เป็นวิธีการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารหลักฐาน ร่องรอยการดำเนินงานต่าง ๆ ที่ผ่านมาของสถานศึกษา เช่น รายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินตนเอง รายงานการประเมินคุณภาพภายใน แผนพัฒนาสถานศึกษา แผนปฏิบัติงานประจำปี หลักสูตรสถานศึกษา โครงการกิจกรรมต่าง ๆ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบบันทึกพฤติกรรมผู้เรียน แบบบันทึกการตรวจสุขภาพผู้เรียน สมุดรายงานประจำตัวผู้เรียน แฟ้มสะสมงานของผู้เรียน (Portfolio) บันทึกการสื่อสารระหว่างครูกับผู้ปกครอง บันทึกการเยี่ยมบ้าน บันทึกการประชุมผู้ปกครอง บันทึกการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา สมุดลงเวลาปฏิบัติงาน สมุดบันทึกการปฏิบัติงานเวรประจำวันของครูและบุคลากร แผ่นพับ ประชาสัมพันธ์ ป้ายนิเทศ เทปบันทึกเสียง วีดิทัศน์ ภาพถ่าย เป็นต้น โดยการศึกษาเอกสารต้องมีการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล คณะผู้ประเมินภายนอกจะต้องเก็บและรวบรวมข้อมูลจากแหล่งเอกสารอย่างระมัดระวังและควรอ่านอย่างมีวิจารณญาณ มีจิตวิพากษ์ และมีการเปรียบเทียบข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่นิยมใช้กัน คือ การอ่าน เช่น อ่านจากรายงานการประเมินตนเอง รายงานการประเมินคุณภาพภายใน รายงานการประชุม ป้ายประกาศ เป็นต้น ถ้าแหล่งข้อมูลเอกสารเป็นในรูปแบบอื่น เช่น ถ้าเป็นแผนที่ให้เก็บข้อมูลโดยการอ่านและการดู ถ้าเป็นวีซีดีให้เก็บข้อมูลโดยการดูและการฟัง ถ้าเป็นการบันทึกเสียงให้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการฟัง เป็นต้น

๒ การสัมภาษณ์

เป็นวิธีการที่ผู้ประเมินภายนอกดำเนินการสอบถามจากบุคคลที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย และบันทึกผลการสัมภาษณ์ โดยบุคคลที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย หมายถึง บุคลากรทางการศึกษาและบุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้เรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง เป็นต้น แหล่งข้อมูลที่มีจำนวนมาก คณะผู้ประเมินภายนอกจะต้องพิจารณาว่าจะเลือกรูปแบบเก็บรวบรวมข้อมูลจากใครจึงจะได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือมากที่สุด ซึ่งการรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์มีหลายรูปแบบ เช่น การสัมภาษณ์แบบเผชิญหน้า การสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ การสัมภาษณ์แบบหนึ่งต่อหนึ่ง การสัมภาษณ์แบบกลุ่ม การสัมภาษณ์เชิงลึก เป็นต้น

๓ การสังเกต

เป็นวิธีเก็บข้อมูลโดยตรงจากปฏิกิริยาท่าทางของกลุ่มเป้าหมาย เหตุการณ์ ปรากฏการณ์ หรือสภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้นในขณะใดขณะหนึ่ง และจดบันทึกไว้โดยไม่มีการสัมภาษณ์ เช่น การจัดสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา บรรยากาศการมีส่วนร่วมในการทำงานของบุคลากรทุกฝ่าย การจัดเก็บสิ่งของต่าง ๆ ที่เป็นระบบ เป็นหมวดหมู่ ค้นหาง่าย ร่องรอยการใช้สื่อและอุปกรณ์ต่าง ๆ การปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของผู้เรียน ครู และผู้บริหารสถานศึกษา การทำกิจกรรมการเรียนรู้ระหว่างวันของผู้เรียนทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน การปฏิบัติของครูต่อผู้เรียน บุคลิกลักษณะของผู้เรียน ครู และผู้บริหารสถานศึกษา ปฏิสัมพันธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูต่อผู้เรียน ผู้ปกครอง หรือคณะกรรมการสถานศึกษา รวมถึงแหล่งข้อมูลทางสังคมรอบ ๆ สถานศึกษา เป็นต้น โดยแหล่งข้อมูลประเภทนี้ คณะผู้ประเมินภายนอกสามารถเก็บรวบรวมได้ในระยะเวลาอันสั้นในช่วงของการตรวจเยี่ยมสถานศึกษา

ทั้งนี้ ก่อนที่จะเข้าทำการตรวจเยี่ยมสถานศึกษา ผู้ประเมินภายนอกจะต้องทำแบบสังเกตไว้ล่วงหน้าว่าจะต้องสังเกตอะไรบ้าง สังเกตที่ไหนเพื่อเป็นข้อมูลสนับสนุนตัวชี้วัดหรือเกณฑ์การพิจารณาข้อใด ซึ่งจะทำให้การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการสังเกตทำได้รวดเร็วขึ้น และได้ข้อมูลสนับสนุนผลการประเมินคุณภาพภายนอกอย่างครบถ้วน

๓.๒ ขั้นตอนการประกันคุณภาพภายนอก

กระบวนการประกันคุณภาพภายนอกสถานศึกษา ประกอบด้วยขั้นตอนการประเมิน ๓ ขั้นตอน คือ ก่อนการตรวจเยี่ยม ระหว่างการตรวจเยี่ยม และหลังการตรวจเยี่ยม ซึ่งทั้ง ๓ ขั้นตอนดังกล่าวมีความสำคัญและมีความเชื่อมโยงกันซึ่งจะส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายนอกที่มีประสิทธิภาพและเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนำไปใช้พัฒนาสถานศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนดอย่างต่อเนื่อง โดยรายละเอียดดังนี้

ก่อน ตรวจเยี่ยมสถานศึกษา

๑ สมศ. มอบหมายงาน ให้หน่วยกำกับการประเมินฯ/ผู้กำกับการประเมิน/คณะผู้ประเมินฯ

๒ คณะผู้ประเมินทำการประเมินและวิเคราะห์ SAR และประชุมเตรียมความพร้อมร่วมกับสถานศึกษา

๓ สถานศึกษาเตรียมความพร้อมรับการประเมิน

ระหว่าง ตรวจเยี่ยมสถานศึกษา

๔ คณะผู้ประเมินลงพื้นที่ตรวจเยี่ยม ตรวจสอบหลักฐานและข้อมูลของสถานศึกษา

๕ คณะผู้ประเมินภายนอกเสนอข้อสังเกต และสรุปผลการประเมินด้วยวาจา

๖ คณะผู้ประเมินจัดทำรายงานผลการประกันคุณภาพภายนอก

หลัง ตรวจเยี่ยมสถานศึกษา

๗ สถานศึกษาพิจารณารายงานผลการประกันคุณภาพภายนอก

๘ สมศ. เสนอรายงานผลการประกันคุณภาพภายนอก ต่อคณะกรรมการพัฒนาระบบให้ความเห็นชอบ

๙ สมศ. เสนอผลการประกันคุณภาพภายนอกต่อคณะกรรมการ สมศ. เพื่อพิจารณารับรองคุณภาพของสถานศึกษา

๑๐ สมศ. แจ้งผลการประกันคุณภาพภายนอกให้สถานศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัดทราบ

ขั้นตอนที่ ๑ ก่อนการตรวจเยี่ยมสถานศึกษา

ขั้นตอน	ผู้รับผิดชอบ	กิจกรรม	คำอธิบาย
๑	สมศ.	สมศ. มอบหมายงานให้หน่วยกำกับการประเมินฯ/ผู้กำกับการประเมิน/คณะผู้ประเมินฯ	๑. สมศ.กำหนดหลักเกณฑ์และองค์ประกอบของคณะผู้ประเมินภายนอกให้เป็นไปตามประกาศที่ผู้อำนวยการกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพัฒนาระบบ ๒. สมศ. ดำเนินการจัดคณะผู้ประเมินภายนอกโดยคณะทำงานฯ หรือหน่วยกำกับการประเมินคุณภาพภายนอกตามหลักเกณฑ์และองค์ประกอบของคณะผู้ประเมินภายนอกตามข้อ ๑ ๓. เสนอรายชื่อคณะผู้ประเมินภายนอกที่ผ่านความเห็นชอบจากคณะทำงานฯ หรือหน่วยกำกับการประเมินคุณภาพภายนอกให้ผู้อำนวยการพิจารณาอนุมัติ ๔. สำนักงานประกาศรายชื่อคณะผู้ประเมินภายนอกและรายชื่อสถานศึกษาให้สถานศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรับทราบ โดยสำนักงานจะดำเนินการจัดคณะผู้ประเมินภายนอกให้แล้วเสร็จก่อนวันที่ผู้ประเมินภายนอกเริ่มวิเคราะห์ SAR อย่างน้อย ๑๕ วัน

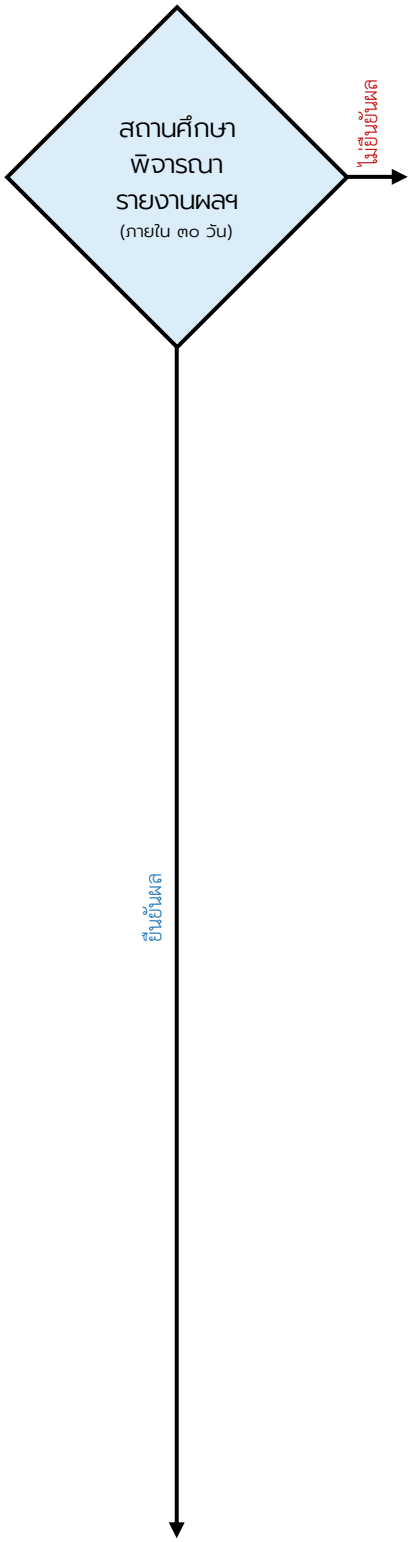
ขั้นตอนที่ ๑ ก่อนการตรวจเยี่ยมสถานศึกษา

ขั้นตอน	ผู้รับผิดชอบ	กิจกรรม	คำอธิบาย
๒	สมศ. / คณะผู้ประเมินภายนอก	คณะผู้ประเมินทำการประเมินและวิเคราะห์ SAR และประชุมเตรียมความพร้อมร่วมกับสถานศึกษาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ตามรูปแบบและหลักเกณฑ์ที่ สมศ. กำหนด และเสนอผลการวิเคราะห์ต่อผู้อำนวยการ สมศ. เพื่ออนุมัติ (ภายใน ๗ วัน)	๑. สมศ.กำหนดจำนวนวันในการลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ สมศ. กำหนดพร้อมแจ้งให้คณะผู้ประเมินภายนอกรับทราบ ๒. คณะผู้ประเมินภายนอกดำเนินการวิเคราะห์ SAR และข้อมูลอื่นๆ ที่ สมศ. จัดส่งให้ ๓. คณะผู้ประเมินภายนอกและสถานศึกษาประชุมเพื่อเตรียมความพร้อมกำหนดรูปแบบการตรวจเยี่ยมสถานศึกษา (Virtual Visit , On-site Visit หรือ Hybrid ๔. คณะผู้ประเมินภายนอกจัดส่งผลการวิเคราะห์ SAR มายัง สมศ. เพื่อเสนอให้ผู้อำนวยการพิจารณาอนุมัติรูปแบบการลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมสถานศึกษา ทั้งนี้ ในการดำเนินการวิเคราะห์ SAR ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๗ วัน นับตั้งแต่ สมศ. อนุมัติให้ผู้ประเมินภายนอกดำเนินการประเมินคุณภาพภายนอกได้
๓	สถานศึกษา	สถานศึกษาเตรียมความพร้อมรับการประเมิน	สถานศึกษาเตรียมความพร้อมรับการประเมิน โดยคณะผู้ประเมินภายนอกต้องดำเนินการตรวจเยี่ยมตามรูปแบบภายใน ๗ วันนับตั้งแต่วันที่ได้รับอนุมัติรูปแบบจาก สมศ. เฉพาะการศึกษาปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็นไปตามระยะเวลาที่ สมศ. กำหนด

ขั้นตอนที่ ๒ ระหว่างการตรวจเยี่ยมสถานศึกษา

ขั้นตอน	ผู้รับผิดชอบ	กิจกรรม	คำอธิบาย
๔	คณะผู้ประเมินภายนอก	คณะผู้ประเมินลงพื้นที่ตรวจเยี่ยม ตรวจสอบหลักฐานและข้อมูลของสถานศึกษาตามรูปแบบและวิธีการที่กำหนด	๑. คณะผู้ประเมินภายนอกทำการตรวจเยี่ยมสถานศึกษาตามขอบข่ายและประเด็นที่กำหนดไว้ ๒. คณะผู้ประเมินภายนอกนำข้อค้นพบหรือข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาอภิปรายร่วมกันเพื่อวิเคราะห์ผลการประเมิน ทั้งนี้ ผู้ประเมินภายนอกลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมตามรูปแบบที่กำหนด จำนวน ๑-๓ วัน
๕	คณะผู้ประเมินภายนอก/สถานศึกษา	คณะผู้ประเมินภายนอกเสนอข้อสังเกตและสรุปผลการประเมินด้วยวาจา	ผู้ประเมินภายนอกนำเสนอข้อสังเกตด้วยวาจาต่อองค์ประชุมของสถานศึกษาเพื่อรับฟังความคิดเห็นและตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลต่าง ๆ และให้โอกาสสถานศึกษาชี้แจงในกรณีที่สถานศึกษาเห็นว่าข้อสังเกตยังไม่ถูกต้อง ไม่ชัดเจน หรือไม่ครอบคลุมบางประเด็นแล้วสรุปผลการประเมินเพื่อนำข้อมูลไปเขียนรายงานการประกันคุณภาพภายนอก
๖	คณะผู้ประเมินภายนอก	คณะผู้ประเมินจัดทำรายงานผลการประกันคุณภาพภายนอกภายในระยะเวลาที่ผู้อำนวยการ สมศ. กำหนด แล้วส่งให้สถานศึกษายืนยันผลการประกันคุณภาพภายนอก	เมื่อคณะผู้ประเมินภายนอกดำเนินการตรวจเยี่ยมสถานศึกษาเสร็จ ให้จัดทำ (ร่าง) รายงานผลการประกันคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาภายในระยะเวลาที่ผู้อำนวยการกำหนด แล้วส่งให้สถานศึกษานั้นยืนยันหรือไม่ยืนยันผลการประกันคุณภาพภายนอก โดยผู้ประเมินภายนอกต้องดำเนินการจัดส่ง (ร่าง) รายงานดังกล่าวข้างต้นให้สถานศึกษาภายใน ๗ วันนับถัดจากวันสุดท้ายของการตรวจเยี่ยมสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ ๓ หลังการตรวจเยี่ยมสถานศึกษา

ขั้นตอน	ผู้รับผิดชอบ	กิจกรรม	คำอธิบาย
๗	สถานศึกษา		เมื่อสถานศึกษาได้รับ (ร่าง) รายงานผลการประกันคุณภาพภายนอกแล้ว ให้พิจารณายืนยันและรับรองผล ภายในกรอบระยะเวลาไม่เกิน ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันที่สถานศึกษาได้รับ (ร่าง) รายงานผลการประกันคุณภาพภายนอก โดยมีผลการพิจารณาดังต่อไปนี้ ๑) **<u>กรณียืนยันผล</u>**การประกันคุณภาพภายนอก พร้อมจัดส่งหนังสือให้กับคณะผู้ประเมินภายนอก และคณะผู้ประเมินภายนอกจัดส่งการยืนยันไปยังสำนักงาน เพื่อนำเสนอรายงานผลการประกันคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาต่อคณะกรรมการพัฒนาระบบพิจารณากลั่นกรองและให้ความเห็นชอบก่อนเสนอต่อคณะกรรมการ สมศ. เพื่อรับรองคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษานั้นต่อไป หรือ ๒) **<u>กรณีไม่ยืนยันผล</u>**รายงานการประกันคุณภาพภายนอกและขอให้มีการทบทวนต่อคณะผู้ประเมินภายนอก หากคณะผู้ประเมินภายนอกเห็นด้วยให้ดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องหรือเป็นไปตามที่สถานศึกษาเสนอขอทบทวน และหากไม่เห็นด้วยและยังคงยืนยันผลการประกันคุณภาพภายนอก ให้คณะผู้ประเมินภายนอกแจ้งสถานศึกษาและส่งเรื่องให้ผู้อำนวยการเพื่อนำเข้าสู่การพิจารณาทบทวนผลการประกันคุณภาพภายนอกของคณะทำงานซึ่งแต่งตั้งโดยคณะกรรมการพัฒนาระบบ เป็นรายกรณี เฉพาะการศึกษาปฐมวัย และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานผู้ประเมินภายนอกจัดส่งรายงานและเอกสารประกอบการประกันคุณภาพภายนอกให้กับหน่วยกำกับการประเมินคุณภาพภายนอกเพื่อตรวจสอบความถูกต้องก่อนส่งให้ สมศ. สถานศึกษาดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะผู้ประเมินภายนอก

ขั้นตอนที่ ๓ หลังการตรวจเยี่ยมสถานศึกษา

ขั้นตอน	ผู้รับผิดชอบ	กิจกรรม	คำอธิบาย
๘	สมศ.	สมศ. เสนอรายงานผลการประกันคุณภาพภายนอกต่อคณะกรรมการพัฒนาระบบให้ความเห็นชอบ	สมศ. รวบรวมข้อมูล ตรวจสอบความถูกต้องของรายงานและเอกสารประกอบ พร้อมทั้งวิเคราะห์ผลการประกันคุณภาพภายนอก เพื่อเสนอให้คณะกรรมการพัฒนาระบบพิจารณาให้ความเห็นชอบ ภายใน ๓๐ วัน นับจากวันที่ สมศ. ได้รับรายงานและเอกสารประกอบกรประกันคุณภาพภายนอกจากคณะผู้ประเมินภายนอก/หน่วยกำกับการประเมินคุณภาพภายนอก
๙	สมศ.	สมศ. เสนอผลการประกันคุณภาพภายนอกต่อคณะกรรมการ สมศ. เพื่อพิจารณารับรองคุณภาพของสถานศึกษา	สมศ. เสนอผลการประกันคุณภาพภายนอกที่ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการพัฒนาระบบ ให้คณะกรรมการ สมศ. พิจารณารับรองคุณภาพของสถานศึกษา ทั้งนี้ ขั้นตอนที่ ๘ และ ๙ ต้องดำเนินการแล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับจากวันที่ สมศ. ได้รับรายงานและเอกสารประกอบการประกันคุณภาพภายนอกสถานศึกษาจากคณะผู้ประเมินภายนอก/หน่วยกำกับการประเมิน
๑๐	สมศ.	สมศ. แจ้งผลการประกันคุณภาพภายนอกให้สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดทราบเป็นลายลักษณ์อักษร	๑. สมศ. แจ้งผลการประกันคุณภาพภายนอกให้สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดทราบเป็นลายลักษณ์อักษร ๒. สมศ. เผยแพร่รายงานผลการประกันคุณภาพภายนอกในระบบ AQA ๓. สมศ. เผยแพร่รายงานผลการประกันคุณภาพภายนอกเป็นการทั่วไป ตามประกาศของคณะกรรมการ สมศ. ทั้งนี้ สมศ. ดำเนินการแจ้งผลและเผยแพร่รายงานผลการประกันคุณภาพภายนอกภายใน ๑๕ วัน นับถัดจากวันที่คณะกรรมการ สมศ. มีมติรับรองรายงานการประชุม

ก่อนที่จะเข้าทำการตรวจเยี่ยมสถานศึกษา ผู้ประเมินภายนอกจะต้องทำแบบสังเกตไว้ล่วงหน้าว่าจะต้องสังเกตอะไรบ้าง สังเกตที่ไหน เพื่อเป็นข้อมูลสนับสนุนตัวชี้วัดหรือเกณฑ์การพิจารณาข้อใด ซึ่งจะทำให้การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการสังเกตทำได้รวดเร็วขึ้น และได้ข้อมูลสนับสนุนผลการประกันคุณภาพภายนอกอย่างครบถ้วน

๓.๓ การให้ข้อมูลย้อนกลับในการประกันคุณภาพภายนอก

๓.๓.๑ การให้ข้อมูลย้อนกลับในการประกันคุณภาพภายนอก

การให้ข้อมูลย้อนกลับในการประกันคุณภาพภายนอก หมายถึง การนำข้อมูลหรือสารสนเทศจากข้อมูลย้อนกลับเพื่อนำมาเป็นข้อเสนอแนะให้กับสถานศึกษา โดยการอ้างถึงผลการประเมินครั้งก่อนที่แสดงถึงจุดเด่น ข้อบกพร่องที่ควรพัฒนาหรือสาเหตุของจุดบกพร่องที่วิเคราะห์แล้วอาจเป็นไปได้ โดยควรนำสาระสำคัญ จากแนวคิด ทฤษฎี ผลงานวิจัย หรือบทเรียนที่หลายหน่วยงานปฏิบัติมาใช้ประกอบในการให้ข้อมูลย้อนกลับ

ระยะแรก

เกิดขึ้นในการพบปะกับสถานศึกษาในช่วงแรก

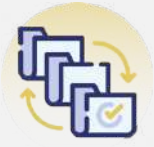
ระยะที่สอง

เกิดขึ้นระหว่างการตรวจเยี่ยมสถานศึกษา

ระยะที่สาม

เกิดขึ้นในช่วงการสรุปผลการประเมินด้วยวาจา

ระยะที่สี่

เกิดขึ้นในช่วงจัดทำรายงานประเมินฉบับสมบูรณ์

๓.๓.๒ ช่วงเวลาในการให้ข้อมูลย้อนกลับ

ระยะแรก	เกิดขึ้นในการพบปะกับสถานศึกษาในช่วงแรก หลังจากการพิจารณารายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) การให้ข้อมูลย้อนกลับจะอยู่ในระหว่างการสอบถาม สัมภาษณ์หรือเก็บรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติม โดยการเกริ่นนำถึงผลการประเมินรอบที่ผ่านมาซึ่งเป็นการแสดงให้สถานศึกษาเห็นว่า ผู้ประเมินภายนอกได้รับทราบจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนาจากการประเมินครั้งที่แล้ว เป็นการแสดงให้เห็นถึงความใส่ใจอย่างจริงจัง
ระยะที่สอง	เกิดขึ้นระหว่างการตรวจเยี่ยมสถานศึกษา การให้ข้อมูลย้อนกลับจะอยู่ในระหว่างการสอบถาม สัมภาษณ์หรือเก็บรวบรวมข้อมูลในระหว่างขั้นตอนการตรวจเยี่ยมสถานศึกษา โดยผู้ประเมินภายนอกจะใช้การกระตุ้นการคิด วิเคราะห์ผลการประเมินร่วมกับตัวแทนสถานศึกษา ซึ่งจะช่วยให้บุคลากรในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องได้ความรู้ ข้อคิดเห็น หรือได้ประสบการณ์อื่น ๆ เพื่อนำไปพัฒนาสถานศึกษา
ระยะที่สาม	เกิดขึ้นในช่วงการสรุปผลการประเมินด้วยวาจา การให้ข้อมูลย้อนกลับในการนำเสนอผลการประเมินเบื้องต้นด้วยวาจา เป็นช่วงเวลาของการหลอมรวมความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับสภาพและคุณภาพที่ผู้ประเมินภายนอกพบเห็นและผู้ประเมินภายนอกทำการสรุปผลการประเมินโดยย่อ อีกทั้งจะเปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องในสถานศึกษาได้สะท้อนทิศทางการพัฒนาสถานศึกษาด้วยตนเอง
ระยะที่สี่	เกิดขึ้นในช่วงจัดทำรายงานประเมินฉบับสมบูรณ์ การให้ข้อมูลย้อนกลับในรายงานการประเมินฉบับสมบูรณ์เป็นการสะท้อนระดับคุณภาพผลการประเมินที่เน้นการให้ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง พัฒนา ซึ่งเป็นโอกาสของสถานศึกษาในการนำข้อมูลที่เกิดจากการย้อนกลับไปใช้เพื่อการจัดทำแผนปรับปรุงพัฒนางาน (Improvement Plan) ต่อไป

๓.๓.๓ แนวปฏิบัติในการให้ข้อมูลย้อนกลับ

แนวทางการปฏิบัติในการให้ข้อมูลย้อนกลับ : ระยะแรก

เกิดขึ้นในการพบปะกับสถานศึกษาในช่วงแรกหลังจากการพิจารณารายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) การให้ข้อมูลย้อนกลับจะอยู่ในระหว่างการสอบถาม สัมภาษณ์หรือเก็บรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติม โดยมีขั้นตอนดังนี้ ผู้ประเมินเกริ่นนำถึงผลการประเมินรอบที่ผ่านมาโดยการสอบถาม สัมภาษณ์สิ่งที่สถานศึกษาได้ดำเนินการหลังการประเมินครั้งที่แล้วมีข้อเสนอแนะใดที่ปฏิบัติได้หรือปฏิบัติไม่ได้ และสถานศึกษามีวิธีการแก้ไขอย่างไรเพื่อนำมาสรุปการประเมินรอบที่แล้วทำให้สถานศึกษาได้ข้อคิดหรือแนวทางการพัฒนาที่สำคัญอย่างไร

แนวทางการปฏิบัติในการให้ข้อมูลย้อนกลับ : ระยะที่สอง

เกิดขึ้นระหว่างการตรวจเยี่ยมสถานศึกษา โดยผู้ประเมินสามารถให้ข้อมูลย้อนกลับระหว่างการสอบถาม สัมภาษณ์หรือเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้วิธีการกระตุ้นทางการคิดวิเคราะห์ด้วยตนเองเพื่อให้แกนนำสถานศึกษาสามารถนำความรู้ ข้อคิด หรือประสบการณ์เพื่อไปช่วยให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องพัฒนาไปในตัวโดยให้ผู้ตอบระลึกปัญหาหรือสาเหตุของปัญหา ทางเลือกที่ใช้ในการแก้ปัญหาหรือพัฒนางาน ทางเลือกที่พัฒนาขึ้นได้มาจากหลักการหรือแนวคิดใด ผลการเปลี่ยนทางเลือกเป็นอย่างไร ทำให้คุณภาพดีขึ้นหรือไม่ ผู้ประเมินอาจเสนอทางเลือกที่เป็นแนวคิด ทฤษฎี หรือแนวปฏิบัติที่ดีที่ได้จากสถานศึกษาอื่น ๆ โดยไม่ควรเสนอเชิงยืนยันว่าดี แต่ควรเปิดโอกาสให้ผู้รับการสัมภาษณ์สะท้อนความรู้สึกว่าวิธีการที่เราชี้แนะหรือยกตัวอย่างว่าเป็นแนวปฏิบัติที่ดีจะเหมาะสมกับที่นี่หรือไม่ ถ้าใช้ที่นี่น่าจะต้องระวังในเรื่องอะไรบ้าง เป็นต้น

แนวทางการปฏิบัติในการให้ข้อมูลย้อนกลับ : ระยะที่สาม

การให้ข้อมูลย้อนกลับในการนำเสนอผลการประเมินเบื้องต้นด้วยวาจาเป็นช่วงเวลาของการหลอมรวมความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับสภาพและคุณภาพที่พบเห็นและข้อสรุปโดยย่อ อีกทั้งจะเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องได้สะท้อนทิศทางการพัฒนาสถานศึกษาด้วยตนเอง มีขั้นตอนดังนี้

- ประธานการประเมินนำเสนอผลการประเมินด้วยวาจา อย่างสั้น กระชับ

- ให้แกนนำของผู้เข้าร่วมรับฟัง เช่น ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา ประธานเครือข่ายผู้ปกครอง ประธานเครือข่ายศิษย์เก่า ตัวแทนหน่วยงานต้นสังกัด ตัวแทนครู และผู้บริหารสถานศึกษา ได้สะท้อนความรู้สึกเกี่ยวกับข้อสรุป สะท้อนความคิดของตนเอง และชี้แนะทิศทางการพัฒนาในความคิดตน

- ให้คณะกรรมการประเมินร่วมกันสรุปจุดเด่น และจุดที่เห็นว่าควรพัฒนา แบบแก้ปัญหาเร่งด่วน แบบมุ่งยกระดับคุณภาพหรือในลักษณะที่สามารถสร้างนวัตกรรมต้นแบบในอนาคต ขอรับฟังความคิดเห็นทั่วไป ในการสะท้อนผล แจ้งผู้เข้าร่วม ขออนุญาตนำข้อคิดไปประมวลผล และสังเคราะห์ไว้ในรายงานฉบับสมบูรณ์

แนวทางการปฏิบัติในการให้ข้อมูลย้อนกลับ : ระยะที่สี่

การให้ข้อมูลย้อนกลับในรายงานการประเมินฉบับสมบูรณ์เป็นการสะท้อนระดับคุณภาพผลการประเมินที่เน้นการให้ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง พัฒนา เป็นโอกาสของสถานศึกษาในการนำไปใช้เพื่อการจัดทำแผนปรับปรุงพัฒนางาน (Improvement Plan) ขั้นตอนดังนี้ ประมวลความคิดเห็นจากประชาคม ในช่วงนำเสนอผลการประเมินเบื้องต้นด้วยวาจา นำมาสังเคราะห์เป็นจุดเด่น จุดที่ควรปรับปรุง และข้อเสนอแนะ ข้อเสนอแนะต้องตั้งอยู่บนข้อค้นพบจากการประเมิน เสนอแนะแบบมีระดับความเข้มข้น ได้แก่

- **Internal Correction**
  แก้ไขด่วนในเวลาที่กำหนด

- **Improvement**
  เพื่อยกระดับคุณภาพ

- **Innovation**
  เพื่อการพัฒนาขึ้นสู่การสร้างนวัตกรรมต้นแบบระดับประเทศหรือนานาชาติ

รวมถึงรายการความเสี่ยงสำคัญ (Risk-R) ที่สถานศึกษาควรเตรียมการป้องกันในอนาคต แจ้งให้สถานศึกษาทราบว่า ข้อเสนอแนะเพื่อการแก้ไขด่วน จะมีการรวบรวมแจ้งต้นสังกัด เพื่อให้การสนับสนุนในการพัฒนาต่อไป

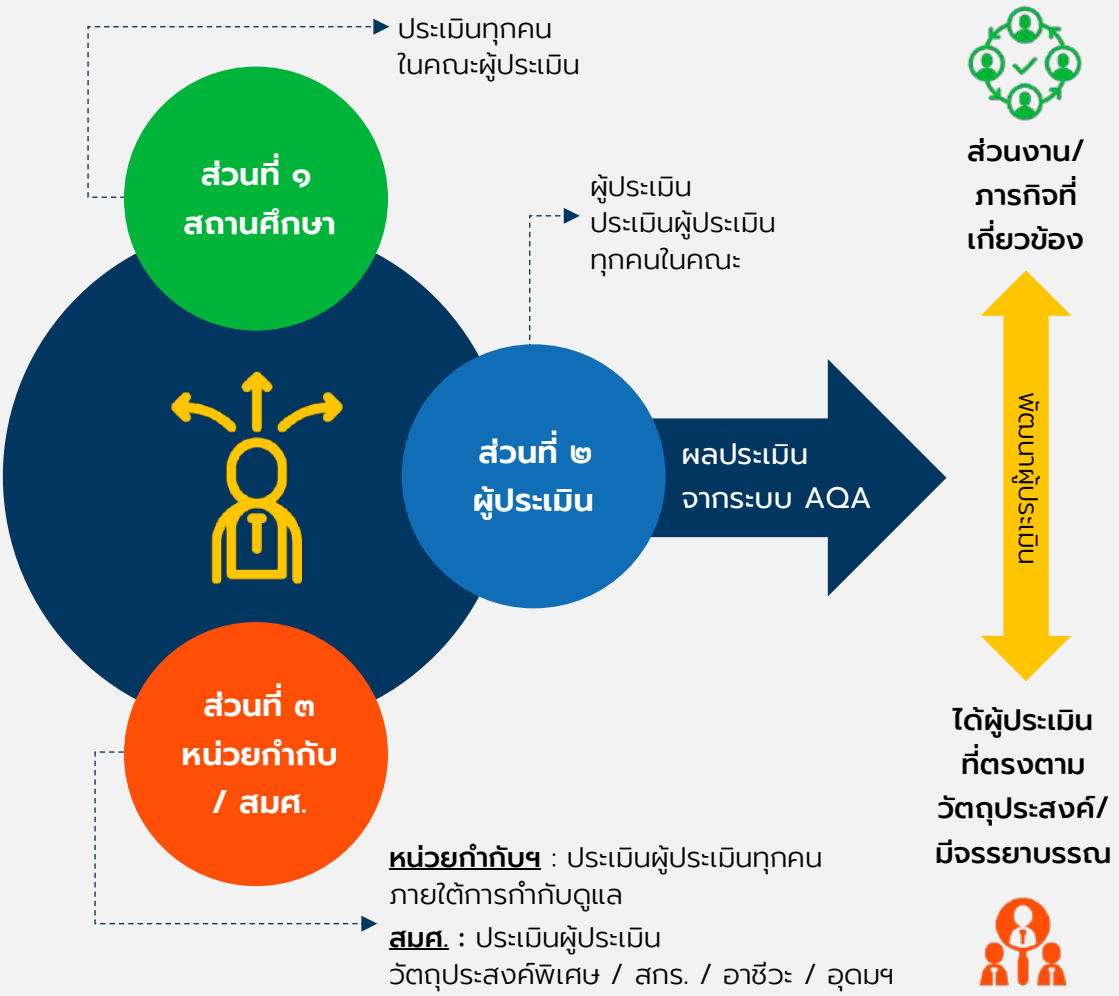

๓.๔ การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ประเมินภายนอก (Monitoring and Appraising Performance of External Assessors)

ตามที่ สมศ. ให้มีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ประเมินภายนอกแต่ละด้าน ระดับ และประเภทการศึกษา ในระหว่างการประกันคุณภาพภายนอกสถานศึกษา ในการนี้ เพื่อให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องมีความเข้าใจที่ตรงกันเกี่ยวกับกระบวนการและขั้นตอนการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ประเมินภายนอก จึงได้จัดทำระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ประเมินภายนอก โดยนำข้อมูลย้อนกลับที่ได้จากสถานศึกษา ผู้ประเมินภายนอก และหน่วยกำกับการประเมินคุณภาพภายนอกหรือเจ้าหน้าที่ สมศ. ว่าผู้ประเมินภายนอกได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างถูกต้องเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ตลอดจนปฏิบัติตามจรรยาบรรณที่สำนักงานกำหนด

๓.๔.๑ ขอบเขตการดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ประเมินภายนอก

การประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ประเมินภายนอก ประกอบไปด้วย ๓ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ สถานศึกษา

ประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ประเมินภายนอกที่ดำเนินการประกันคุณภาพภายนอกให้กับสถานศึกษา โดยสถานศึกษาจะทำการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ประเมินภายนอก ทุกคนในคณะผู้ประเมินภายนอก ผ่านระบบสารสนเทศเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก (AQA) ภายหลังสถานศึกษาได้รับ (ร่าง) รายงานผลการประกันคุณภาพภายนอกจากผู้ประเมินภายนอก ภายในระยะเวลาที่กำหนด

ส่วนที่ ๒ ผู้ประเมินภายนอก

ประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ประเมินภายนอกในคณะผู้ประเมินภายนอกเดียวกัน โดยผู้ประเมินภายนอกทุกคนจะต้องประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ประเมินภายนอกผ่านระบบสารสนเทศเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก (AQA) ในทุกครั้งที่ทำการประเมิน และจะต้องประเมินทุกคนในคณะผู้ประเมินภายนอก

ส่วนที่ ๓ หน่วยกำกับการประเมินคุณภาพภายนอก

ประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ประเมินภายนอกภายใต้กำกับดูแล (ผู้ประเมินภายนอกการศึกษาปฐมวัย และการศึกษาขั้นพื้นฐาน) โดยหน่วยกำกับการประเมินคุณภาพภายนอกจะต้องทำการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ประเมินภายนอกทุกคนและในทุกสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย พร้อมกำกับ ติดตามผู้ประเมินภายนอกที่รับผิดชอบประสานสถานศึกษาให้ทำการประเมินผลการปฏิบัติงานผู้ประเมินภายนอก

หรือเจ้าหน้าที่ สมศ.

ประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ประเมินภายนอก (ผู้ประเมินภายนอกการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีวัตถุประสงค์พิเศษ สถานศึกษาที่จัดการเรียนรู้ในสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ การอาชีวศึกษา และระดับอุดมศึกษา) โดย สมศ. จะทำการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ประเมินภายนอกทุกคนจากคุณภาพรายงานการประกันคุณภาพภายนอกที่มีความถูกต้อง เหมาะสม และเป็นไปได้

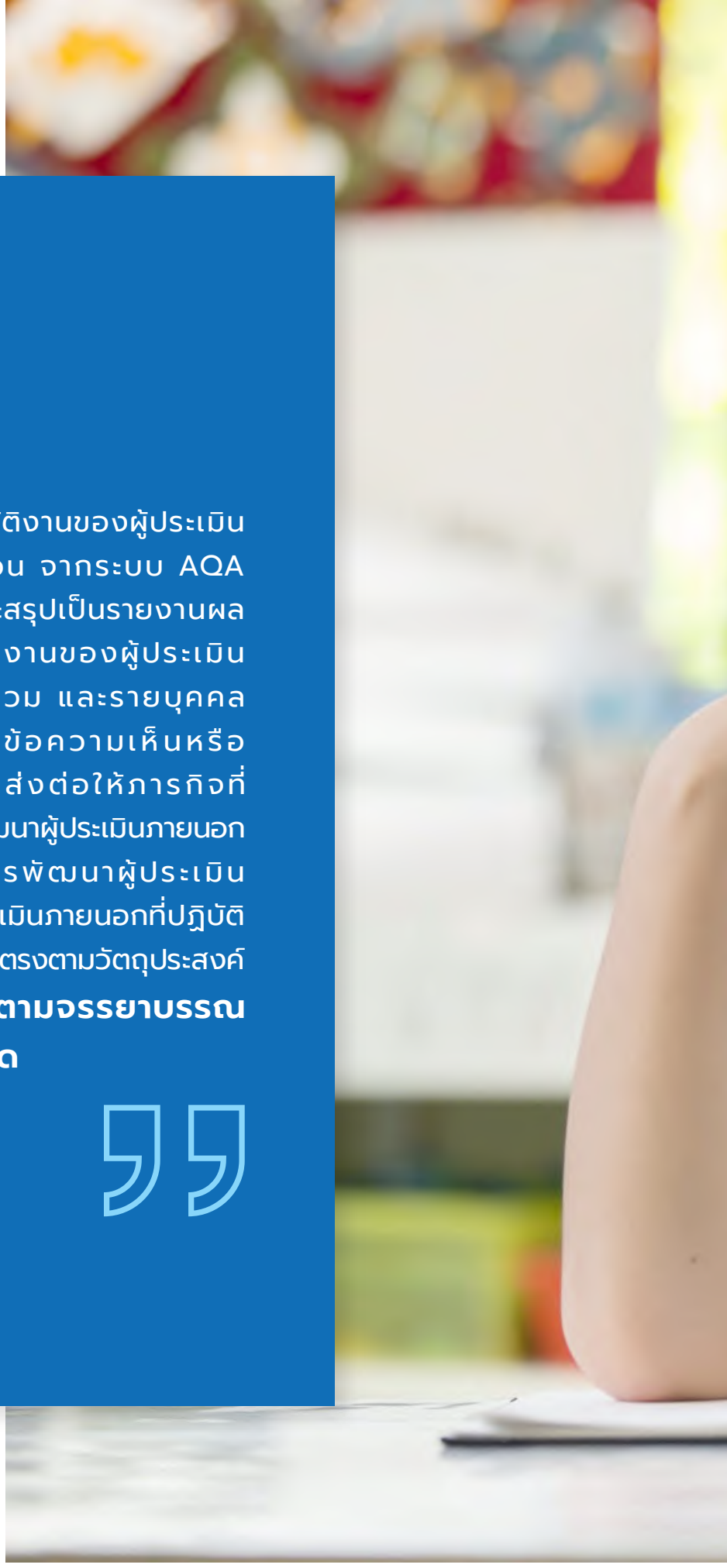
โดยรวบรวมผลประเมินการปฏิบัติงานของผู้ประเมินภายนอกทั้ง ๓ ส่วน จากระบบ AQA นำมาวิเคราะห์และสรุปเป็นรายงานผลประเมินการปฏิบัติงานของผู้ประเมินภายนอกทั้งภาพรวม และรายบุคคล พร้อมทั้งจัดกลุ่มข้อความเห็นหรือข้อเสนอแนะ และส่งต่อให้ส่วนงานหรือภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้ประเมินภายนอก เพื่อใช้ประกอบการพัฒนาผู้ประเมินภายนอกให้เป็นผู้ประเมินภายนอกที่ปฏิบัติหน้าที่อย่างเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ตลอดจนปฏิบัติตามจรรยาบรรณที่สำนักงานกำหนด

๓.๔.๒ ขั้นตอนการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ประเมินภายนอก

การประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ประเมินภายนอก กำหนดลำดับขั้นตอนการดำเนินงานเป็นลำดับขั้นตอนที่ชัดเจน เพื่อให้สถานศึกษาทุกแห่ง ผู้ประเมินภายนอกทุกคน และหน่วยกำกับการประเมินคุณภาพภายนอกทุกแห่งหรือเจ้าหน้าที่ สมศ. ที่เกี่ยวข้อง ทำการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ประเมินภายนอกไปในแนวทางเดียวกัน และได้ผลการประเมินตามกำหนดเวลาที่ สมศ. จะนำมาวิเคราะห์ผลเพื่อนำไปใช้ประกอบการพัฒนาผู้ประเมินภายนอกให้มีคุณลักษณะและสมรรถนะที่ต้องการ โดยมีรายละเอียดตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

	ขั้นตอนการประเมิน	การดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบ
ขั้นตอนที่ ๑	สมศ. แจ้งให้สถานศึกษา ผู้ประเมินภายนอก และหน่วยกำกับการประเมินฯ หรือเจ้าหน้าที่ สมศ. ทำแบบประเมินผ่านระบบ AQA	สมศ. แจ้งสถานศึกษา ผู้ประเมินภายนอก และหน่วยกำกับการประเมินฯ หรือเจ้าหน้าที่ สมศ. ทำแบบประเมินผ่านระบบ AQA	สมศ.
ขั้นตอนที่ ๒	สถานศึกษา ผู้ประเมินภายนอก และหน่วยกำกับการประเมินฯ หรือเจ้าหน้าที่ สมศ. ประเมินคณะผู้ประเมินผ่านระบบ AQA	จัดทำโครงการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ประเมินภายนอก โดยมีกลุ่มเป้าหมาย ๔ กลุ่ม ดังนี้ ๑) สถานศึกษาทุกระดับทุกประเภทการศึกษา ๒) ผู้ประเมินภายนอกทุกระดับทุกประเภทการศึกษา ๓) หน่วยกำกับการประเมินฯ ที่กำกับดูแลผู้ประเมินภายนอกการศึกษาปฐมวัย และการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๔) เจ้าหน้าที่ สมศ. ที่กำกับดูแลผู้ประเมินภายนอก การศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีวัตถุประสงค์พิเศษ สถานศึกษาที่จัดการเรียนรู้ในสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ การอาชีวศึกษา และระดับอุดมศึกษา	๑. สถานศึกษา ๒. ผู้ประเมินภายนอก ๓. หน่วยกำกับการประเมินฯ ๔. สมศ.

	ขั้นตอนการประเมิน	การดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบ
ขั้นตอนที่ ๓	ระบบ AQA ประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลแบบประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ประเมินภายนอกจากสถานศึกษาผู้ประเมินภายนอก และหน่วยกำกับการประเมินฯ หรือเจ้าหน้าที่ สมศ.	สมศ. วิเคราะห์ผลการปฏิบัติงานของผู้ประเมินภายนอก (ระบบ AQA อยู่ระหว่างการพัฒนา)	สมศ.
ขั้นตอนที่ ๔	สมศ. สุ่มตัวอย่างสถานศึกษาผู้ประเมินภายนอก และหน่วยกำกับการประเมินฯ หรือเจ้าหน้าที่ สมศ. เพื่อสัมภาษณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมและการปฏิบัติงานของผู้ประเมินภายนอก (กรณีมีความโดดเด่นหรือมีประเด็นปัญหา)	สุ่มตัวอย่างเพื่อสัมภาษณ์และเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมและการปฏิบัติงานของผู้ประเมินภายนอก	สมศ.
ขั้นตอนที่ ๕	สมศ. สรุปผลในภาพรวมและรายงานผลการปฏิบัติงานของผู้ประเมินภายนอกต่อคณะทำงานติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้ประเมินภายนอก	มีการรายงานความก้าวหน้าและสรุปผลการปฏิบัติงานของผู้ประเมินภายนอก เสนอต่อคณะทำงานระบบ QC100 ทุก ๆ ๓ เดือน	สมศ.
รายงานผลการปฏิบัติงานของผู้ประเมินภายนอก เพื่อใช้ประกอบการพัฒนาผู้ประเมินภายนอก		ส่งผลวิเคราะห์การประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ประเมินภายนอกให้ส่วนงาน หรือภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้ประเมินภายนอก	สมศ.

ผลประเมินการปฏิบัติงานของผู้ประเมินภายนอกทั้ง ๓ ส่วน จากระบบ AQA จะนำมาวิเคราะห์และสรุปเป็นรายงานผลประเมินการปฏิบัติงานของผู้ประเมินภายนอกทั้งภาพรวม และรายบุคคล พร้อมทั้งจัดกลุ่มข้อความเห็นหรือข้อเสนอแนะ และส่งต่อให้ภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้ประเมินภายนอก เพื่อใช้ประกอบการพัฒนาผู้ประเมินภายนอกให้เป็นผู้ประเมินภายนอกที่ปฏิบัติหน้าที่อย่างเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ **ตลอดจนปฏิบัติตามจรรยาบรรณที่สำนักงานกำหนด**

ภาคผนวก

การเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นขั้นตอนสำคัญสำหรับการประกันคุณภาพภายนอก เนื่องจากผู้ประเมินภายนอกต้องตรวจสอบและค้นหาร่องรอยหลักฐาน เพื่อยืนยันการปฏิบัติงานของสถานศึกษาตามสภาพจริง

ภาคผนวก ก

รวมกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

• พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๔๓ หมวด ๑ การจัดตั้ง วัตถุประสงค์ และอำนาจหน้าที่	
• กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑	
• มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑	
• มาตรการควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ประเมินภายนอกตามข้อบังคับคณะกรรมการสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาว่าด้วยการรับรอง การต่ออายุ และการควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ประเมินภายนอก พ.ศ. ๒๕๖๔ หมวด ๒ การควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ประเมินภายนอก	

ภาคผนวก ข

ตารางแสดงความเชื่อมโยงการประกันคุณภาพการศึกษา

มาตรฐานการประกันคุณภาพภายใน (การศึกษาขั้นพื้นฐาน) พ.ศ.๒๕๖๑

กรอบแนวทางการประกันคุณภาพภายนอกสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สมศ. (๓ มาตรฐาน ๑๖ ตัวชี้วัด)

มาตรฐานการประกันคุณภาพภายใน (การศึกษาขั้นพื้นฐาน) พ.ศ.๒๕๖๑	กรอบแนวทางการประกันคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สมศ.
มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของผู้เรียน	**มาตรฐานที่ ๑ ผลลัพธ์ของการเรียนรู้**
๑.๑ ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน	๑.๑ ผู้เรียนมีสมรรถนะตามหลักสูตรสถานศึกษา
๑.๒ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน	๑.๒ ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรสถานศึกษา
	๑.๓ ผู้เรียนสามารถนำตนเองในการเรียนรู้

มาตรฐานการประกันคุณภาพภายใน (การศึกษาขั้นพื้นฐาน) พ.ศ.๒๕๖๑	กรอบแนวทางการประกันคุณภาพภายนอก สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สมศ.
มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการ	**มาตรฐานที่ ๒ การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา**
๒.๑ มีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน	๒.๑ วิสัยทัศน์ พันธกิจ และค่านิยมของสถานศึกษา
๒.๒ มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา	๒.๒ นโยบาย ทิศทาง กลยุทธ์และแผนงานสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจ
๒.๓ ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย	๒.๓ ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการและบริหารจัดการด้วยหลักธรรมาภิบาล
๒.๔ พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ	๒.๔ แผนงานและการดำเนินงานด้านการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา
๒.๕ จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ	๒.๕ กระบวนการนิเทศการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบ
๒.๖ จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้	๒.๖ การใช้สื่อ อุปกรณ์ ระบบเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษา
	๒.๗ การจัดสภาพแวดล้อม อาคารสถานที่ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ
	๒.๘ สวัสดิการ สวัสดิภาพ แนวทางการป้องกันโรค อุบัติภัย ภัยพิบัติ
	๒.๙ ระบบและกระบวนการช่วยเหลือผู้เรียน
	๒.๑๐ การเสริมสร้างเครือข่ายผู้ปกครอง องค์กรและชุมชน เพื่อความร่วมมือในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียน

มาตรฐานการประกันคุณภาพภายใน (การศึกษาขั้นพื้นฐาน) พ.ศ.๒๕๖๑	กรอบแนวทางการประกันคุณภาพภายนอก สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สมศ.
มาตรฐานที่ ๓ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	**มาตรฐานที่ ๓ การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้**
๓.๑ จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้	๓.๑ การออกแบบหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างสมรรถนะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์
๓.๒ ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้	๓.๒ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เสริมสร้างสมรรถนะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์
๓.๓ มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก	๓.๓ ครูวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
๓.๔ ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบและนำผลมาพัฒนาผู้เรียน	
๓.๕ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้	

ภาคผนวก ค

คณะกรรมการสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา
คณะกรรมการพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน
และคณะทำงานพัฒนากรอบแนวทางการประกันคุณภาพภายนอกสถานศึกษาการศึกษาปฐมวัย
และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ภายหลังสถานการณ์ COVID-19)

คณะกรรมการสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา

๑.	ประธานกรรมการการอุดมศึกษา (ศาสตราจารย์ ดร.สมคิด เลิศไพฑูรย์)	รักษาการประธานกรรมการ
๒.	ประธานกรรมการการอาชีวศึกษา (ดร.รอยล จิตรดอน)	กรรมการ
๓.	ประธานกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ศาสตราจารย์ ดร.บัณฑิต เอื้ออาภรณ์)	กรรมการ
๔.	รักษาการผู้อำนวยการ (ดร.นันทา หงวนตัด)	กรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑.	รองศาสตราจารย์ ดร.สุพักตร์ พิบูลย์	ประธานกรรมการ
๒.	รองศาสตราจารย์ ดร. นายแพทย์สุริยเดว ทรีปาตี	กรรมการ
๓.	รองศาสตราจารย์ ดร.รสสุคนธ์ แสงมณี	กรรมการ
๔.	ดร.รังสรรค์ มณีเล็ก	กรรมการ
๕.	ดร.ธนะสิทธิ์ ศิริวรธรรม	กรรมการ
๖.	นายทนง โชติสรยุทธ์	กรรมการ
๗.	นายอดุลย์ โยธาสมุทร	กรรมการ
๘.	ดร.กาญจน์วรินทร์ ผลอนันต์	กรรมการ
๙.	ดร.สุทธิพร สัจพันโรจน์	กรรมการ
๑๐.	รักษาการผู้อำนวยการ (ดร.นันทา หงวนตัด)	กรรมการ
๑๑.	นางสาวภารดี เจียรนัยกูร	เลขานุการ

คณะทำงานพัฒนากรอบแนวทางการประกันคุณภาพภายนอกสถานศึกษา
การศึกษาปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ภายหลังสถานการณ์ COVID-19)

๑.	ดร.กาญจน์วรินทร์ ผลอนันต์	ประธานคณะทำงาน
๒.	ดร.สุทธิพร สัจพันโรจน์	คณะทำงาน
๓.	ดร.ธนะสิทธิ์ ศิริวรธรรม	คณะทำงาน
๔.	ดร.รังสรรค์ มณีเล็ก	คณะทำงาน
๕.	นายทนง โชติสรยุทธ์	คณะทำงาน
๖.	ดร.นันทา หงวนตัด	คณะทำงาน
๗.	ดร.วรวิชช ภาสาวสุวัศ	คณะทำงาน
๘.	ดร.สมยศ ชี้แจง	คณะทำงาน
๙.	ดร.นภาภร ส่งแสง	คณะทำงาน
๑๐.	นางสาวมาลัย ศรีศิริรุ่งโรจน์	คณะทำงาน
๑๑.	นายกีรติ ฆารเจริญ	คณะทำงาน
๑๒.	นางสาวภารดี เจียรนัยกูร	คณะทำงาน
๑๓.	ดร.มณีรัตน์ จันทนา	คณะทำงานและเลขานุการ
๑๔.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิรงรอง แสงเดือน	ผู้ช่วยเลขานุการ
๑๕.	นางสาววนิดา อัจฉริยสุนทร	ผู้ช่วยเลขานุการ

ภาคผนวก ง
คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา ดร.นันทา หงวนตัด

คณะอำนวยการและคณะทำงานจัดทำคู่มือ

ดร.วรวิชช ภาสาวสุวัศ
ดร.นภาภร ส่งแสง
นายกีรติ ฆารเจริญ
ดร.ณัฐพล ธิตินานันทกูล
ดร.มณีรัตน์ จันทนา
นางอรนิศา เพชรผล
นางลดารัตน์ ศศิธร
นายธนัญชัย ไชยหงษ์
นายชัยภัทร ทองอยู่
ดร.อมรทิพย์ สันตวิริยะพันธุ์
นางสาววนิดา อัจฉริยสุนทร
นางสาวกมลสิริ บูรณะศิริ
นางสาวมาลัย ศรีศิริรุ่งโรจน์
ดร.ภัคภิญญา ธรรมโชโต
นางสาวภารดี เจียรนัยกูร
นางศิริธร เวียนศิริ
นางวีรนุช สุขสว่าง
นายธนภัทร สัมพันธ์รัตนชัย
นางสาวประกายดาว แก้วชัยเดร
นางสาวพิมพ์พร ธิวะโต
นางสาวปภาวี โดนสันเทียะ
นายชัยมงคล พุกสุวรรณ
นางสาวกชมน ชูเทพ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิรงรอง แสงเดือน

ผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณานิยามศัพท์

รองศาสตราจารย์ ดร.เอกชัย กี่สุขพันธ์
รองศาสตราจารย์ ดร.สุพักตร์ พิบูลย์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปนัฐษรณ์ จารุชัยนิวัฒน์
ดร.ภิรมย์ศักดิ์ กิจพัฒนาสมบัติ
ดร.ฉัตรชัย หวังมีจงมี

การให้ข้อมูลย้อนกลับในรายงานการประเมินฉบับสมบูรณ์ เป็นการสะท้อนระดับคุณภาพผลการประเมินที่เน้นการให้ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง พัฒนา เป็นโอกาสของสถานศึกษาในการนำไปใช้เพื่อการจัดทำแผนปรับปรุงพัฒนางาน

คู่มือ กรอบแนวทางการประกันคุณภาพภายนอก

พ.ศ. ๒๕๖๗ - ๒๕๗๑

ฉบับสถานศึกษาและผู้ประเมินภายนอก

ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จัดทำต้นฉบับ
ภารกิจพัฒนาระบบประเมิน

หน้าปกและรูปเล่ม
ภารกิจส่งเสริมและพัฒนาสัมพันธ์

สมศ

ออกแบบและเผยแพร่โดย

สำนักงานรับรองมาตรฐานและ
ประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

เลขที่ ๑๒๘ ชั้น ๒๔ อาคารพญาไทพลาซ่า
ถ.พญาไท แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี
กรุงเทพมหานคร ๑๐๔๐๐

๐ ๒๒๑๐ ๓๙๕๕ info@onesqa.or.th
www.onesqa.or.th @onesqa

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

มีฐานะเป็นองค์การมหาชน ทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการจัดการศึกษา เพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงจุดมุ่งหมาย หลักการ และแนวทางการจัดการศึกษาในแต่ละระดับ

